Sfântul apostol Onisim (†95)
(15 februarie/ 22 noiembrie)

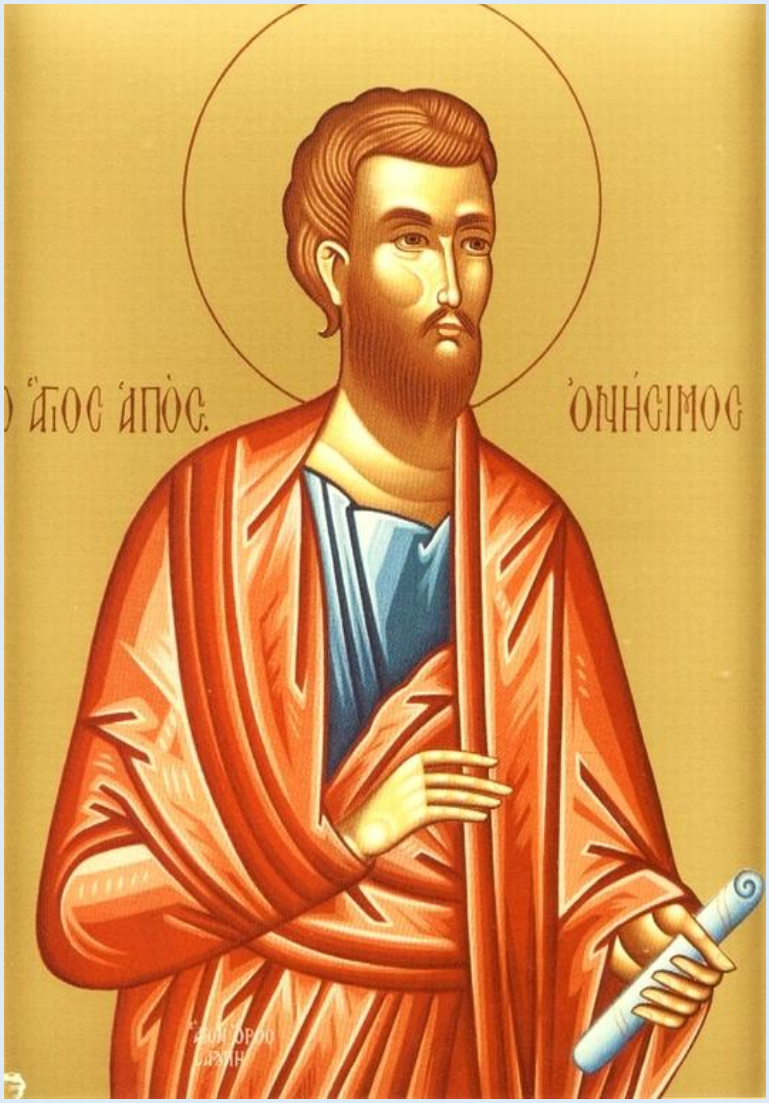

Sfinţii apostoli din cei şaptezeci: Filimon, Apfia, Arhip şi Onisim, cei ce au fost ucenici ai apostolului Pavel (22 noiembrie, 4 ianuarie, 15 şi 19 februarie):

https://www.academia.edu/45269944/Sfin%C5%A3ii_apostoli_din_cei_%C5%9Faptezeci_Filimon_Apfia_Arhip_%C5%9Fi_Onisim_cei_ce_au_fost_ucenici_ai_apostolului_Pavel_22_noiembrie_4_ianuarie_15_%C5%9Fi_19_februarie_

https://archive.org/details/sf.-filimon-apfia-arhip-onisim

https://www2.slideshare.net/steaemy1/sf-filimon-apfia-arhip-onisim

***

Sfântul apostol Onisim a fost robul lui Filimon, un dregător de seamă din cetatea Colose (Frigia) hirotonit de Sfântul apostol Pavel episcop. Robul Onisim, greşind stăpânului său, a fugit la Roma. Aici l-a găsit închis pe Sfântul Pavel, care l-a botezat. De aici, Pavel îl trimite pe Onisim cu o scrisoare la Filimon cerându-i să îl ierte pe Onisim şi să-l primească nu ca pe un rob sau ca pe un frate iubit, ci ca pe Pavel însuşi. Filimon l-a întâmpinat cu dragoste pe Onisim, l-a iertat şi l-a eliberat din robie. La dorinţa Sfântului Pavel, Onisim s-a întors la Roma şi-l însoţea pe acesta oriunde propovăduia Evanghelia, până în Spania. După sfârşitul Sfântului Pavel, fiind hirotonit episcop, Onisim a propovăduit mergând din cetate în cetate. A primit cununa muceniciei în timpul prigoanei lui Domiţian, în anul 95. Este pomenit de Biserică la 15 februarie, iar la 22 noiembrie împreună cu Sfinţii apostoli, din cei şaptezeci: Filimon, Arhip, Apfia, ce au fost ucenici apostolului Pavel şi împreună cu cei şaptezeci apostoli în 4 ianuarie

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
În această lună, ziua a cincisprezecea - Sfântul apostol Onisim (Minei) 7
Canon de rugăciune către Sfântul apostol Onisim 17
Imnografie 25
Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Onisim, unul din cei şaptezeci de apostoli.....26
Sinaxar - Pomenirea Sfântului apostol Onisim, ucenicul Sfântului apostol Pavel 32
Sinaxar - Sfântul apostol Onisim - 15 februarie 35
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul apostol Onisim 37
Iulian Dumitraşcu - Calendar orthodox - Sfântul apostol Onisim 39
Proloage le din 15 februarie.....40
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului apostol Onisim (15 februarie) 44
Cântare de laudă la Sfântul Onisim, apostolul.....45
Sfântul apostol Onisim (15 februarie) 47
Sfântul Ioan Gură de Aur – Cuvântul al III-lea la Sfântul apostol Pavel 50
Sfântul Porfirie Kafsokalivitul - Să vă întoarceţi către iubirea lui Hristos! 56
Părintele Teofil Părăian - „Despre prietenie“ 58
Sărbătoare 15 februarie: românii îl cinstesc pe Sfântul apostol Onisim. De ce e bine să aprinzi o lumânare, la biserică, azi 72

Pr. Ioniță Apostolache - Apostolul Onisim de la sclavie la frăţietatea întru Hristos 74
Vasile-Robert Nechifor - Pomenirea Sfântului apostol Onisim la Mănăstirea Radu Vodă din Bucureşti 78
Maica Stareţă Lucia – Poezie 80
Sfântul apostol Onisim, cel ce a urmat cu tărie paşii învăţătorului său (15 februarie) 83
Icoane 84

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

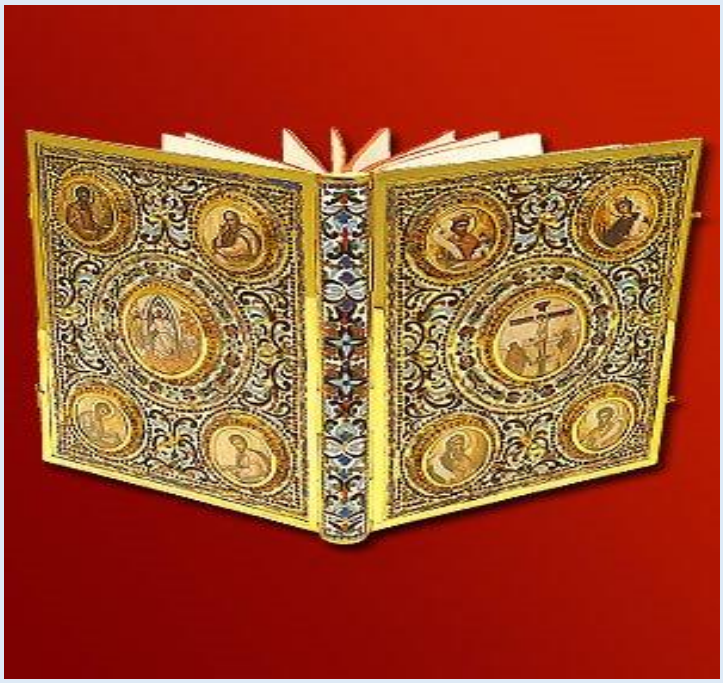

Ev. Luca 10, 16-21

Zis-a Domnul ucenicilor Săi:
16.Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă şi cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cine se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine.

17.Şi s-au întors cei şaptezeci (şi doi) cu bucurie, zicând: Doamne şi demonii ni se supun în numele Tău.
18.Şi le-a zis: Am văzut pe satana ca un fulger căzând din cer.
19.Iată, v-am dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puteea vrăjmaşului şi nimic nu vă va vătăma.
20.Dar nu vă bucuraţi de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucuraţi că numele voastre sunt scrise în ceruri.
21.În acesta ceas, El S-a bucurat în Duhul Sfânt şi a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi de cei pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor. Aşa, Părinte, căci aşa a fost înaintea Ta, bunăvoinţa Ta.

Apostol

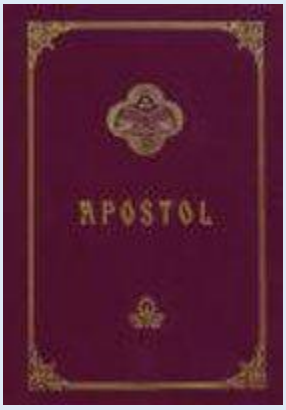

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

I Corinteni 4, 9-16

9.Căci mi se pare că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe nişte osândiţi la moarte, fiindcă ne-am făcut privelişte lumii şi îngerilor şi oamenilor.
10.Noi suntem nebuni pentru Hristos; voi însă înţelepţi întru Hristos. Noi suntem slabi; voi însă sunteţi tari. Voi sunteţi întru slavă, iar noi suntem întru necinste!
11.Până în ceasul de acum flămânzim şi însetăm, suntem goi şi suntem pălmuiţi şi pribegim,
12.Şi ne ostenim, lucrând cu mâinile noastre. Ocărâţi fiind, binecuvântăm. Prigoniţi fiind, răbdăm.

13.Huliţi fiind, ne rugăm. Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi.
14.Nu ca să vă ruşinez vă scriu acestea, ci ca să vă dojenesc, ca pe nişte copii ai mei iubiţi.
15.Căci de aţi avea zeci de mii de învăţători în Hristos, totuşi nu aveţi mulţi părinţi. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos.
16.Deci, vă rog, să-mi fiţi mie următori, precum şi eu lui Hristos.

În această lună, ziua a cincisprezecea - Sfântul apostol Onisim (Minei)

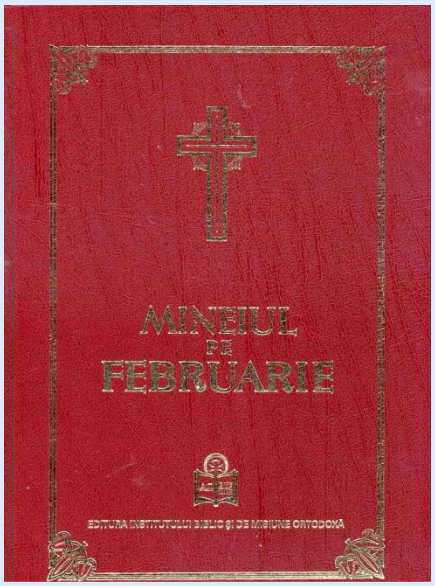

La Vecernie

La Doamne, strigat-am..., se pun **stihirile** pe 6: 3 stihiri din Octoih şi 3 stihiri ale sfântului, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Repejunile râului, cuvintele cele negrăite ale propovăduitorului, care s-au îmbogăţit pe pământ din Raiul desfătării, te-au veselit pe tine foarte mult, cel ce te-ai arătat cetate însufleţită lui Dumnezeu. Căruia te-ai şi făcut slugă vrednică, învăţând cele cereşti, prea fericite, care nu este cu putinţă la oameni a le grăi.

Cugetul cel slobod şi volnicia sufletului le-ai luminat cu bun neamul credinţei, şi din robia cea pământească te-ai mântuit prea înţelepte, plecând grumazii la jugul lui Hristos. Pentru aceasta ai alergat, să mântuieşti pe oameni din robia cea înţelegătoare, şi să-i aduci la primirea darului.

Ca o rază dătătoare de lumină te-a luminat pe tine Soarele şi învăţătorul lumii, ca să luminezi lumea cu lumina propovăduirii, şi cu fulgerele cele dumnezeieşti să pierzi întunericul înşelăciunii; şi să luminezi cugetele credincioşilor, mărite, prin lucrări de minuni în multe feluri.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Mântuieşte de osândire, Preasfântă Mireasă a lui Dumnezeu, şi de greşeli cumplite sufletul meu cel smerit. Şi-l mântuieşte de moarte prin rugăciunile tale, şi dăruieşte să aflu la ziua cercetării îndreptarea, pe care o au aflat cetele sfinţilor, curăţindu-mă prin pocăinţă, şi cu vărsare de lacrimi mai-nainte de sfârşit.

A Crucii, a Născătoarei

Dacă te-a văzut Doamne, Fecioara şi Maica ta pe Cruce spânzurat, s-a spăimântat, şi privind a zis: Ce ţi-au răsplătit ţie, cei ce s-au îndulcit cu darurile tale cele multe Stăpâne ? Ci mă rog, să nu mă laşi pe mine singură în lume, ci grăbeşte de înviază, împreună înviind pe strămoşi.

Troparul, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Onisime, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Slavă..., Şi acum..., al Născătoarei

La Utrenie

Canonul apostolului

facere a lui Teofan

Cântarea 1-a

Irmos: Ca pe uscat umblând Israil, cu urmele prin adânc, pe gonaciul Faraon văzându-l înecat, a strigat lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-i cântăm.

Fiind luminat cu dumnezeiescul şi strălucitul dar al Mântuitorului, mântuieşte sufletul meu cel întunecat Onisime, rugând pe Iubitorul de oameni Dumnezeu, fericite.

Luminându-te cu strălucirile cele dătătoare de raze ale lui Pavel, prea lesne ai scăpat din negura necunoştinţei mărite, lui Hristos strigând cântare de mulţumire, prea fericite.

Slavă...

Dumnezeiesc lucrător de cele sfinte te-ai arătat prea fericite, şi cu dumnezeiescul Duh arătat strălucind, pretutindenea ai alergat, vestind pe Hristos cu bună credinţă, de Dumnezeu fericite.

Şi acum..., a Născătoarei

Fiind împodobită cu frumuseţea bunătăţilor, Împărătească cinstită, mai presus de minte ai primit în pântece pe Dumnezeu cel adevărat, care ne luminează pe noi cu dumnezeieştile bunătăţi.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum tu...

Apropiindu-ţi gura la izvorul dumnezeieştilor ape, şi primind pârâul desfătării, dintr-însul ai adăpat fața cinstitei Biserici, mărite Onisime.

Cu împărtăşirea luminii celei înţelegătoare, prea luminat luminând inimile credincioşilor, cu luminile dreptei slăviri, şi cu strălucirea cea purtătoare de lumină a propovăduirii.

Slavă...

Cu legăturile lui Pavel te-ai dezlegat de robia înşelăciunii, şi cu primirea darului fiind cinstit, te-ai făcut fiu lui Dumnezeu, arătându-te dumnezeiesc moştenitor.

Şi acum..., a Născătoarei

Cu înşelăciune târându-se şarpele odinioară, cu vicleşug m-a luat rob; iar prin tine scăpându-mă din robia lui, Maică a lui Dumnezeu, cu laude te fericesc.

Irmosul: Nu este sfânt precum tu Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat cornul credincioşilor tăi, Bunule, şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii tale.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Scăpându-te din robia rătăcirii, slobod te-ai arătat întru Dumnezeu cu darul, făcându-te lui rob curat, şi fiind părtaş legăturilor lui Pavel, pentru Hristos te-ai omorât fără dreptate apostole. Pentru aceasta mărturisind după lege, te-ai învrednicit luminii celei de sus ierarhe Onisime. Pentru aceea strigăm ţie: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Pe, Ceea ce este uşă cerească şi sicriu, munte cu totul sfânt, nor strălucit, să o lăudăm, scară cerească, rai cuvântător, izbăvirea Evei, şi vistieria cea mare a toată lumea. Că într-însa s-a lucrat mântuirea lumii, şi iertarea greşelilor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dânsa: Roagă pe Fiul tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce se închină cu credinţă prea sfintei Naşterii tale.

A Crucii, a Născătoarei

Fecioară dacă ai văzut ridicat pe Cruce pe cel întrupat din tine în mijlocul a doi tâlhari, plângând ai strigat: Vai mie prea dulce Fiule, cum te-ai răstignit de bunăvoie; cela ce ridici păcatele lumii, ca un Milostiv, vrând ca un Dumnezeu, cântări omeneşti de laudă să-ţi aducem ţie.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este puterea mea, Dumnezeu şi Domnul; cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă, strigând: Din cuget curat întru Domnul prăznuind.

Dumnezeu, cel ce voieşte să se mântuiască toţi din jugul robiei, te-a făcut lucrător de cele sfinte, fericite, a sluji cinstitei Evanghelii, arătătorule de cele dumnezeieşti.

Făcutu-te-ai prin dar, fiu lui Dumnezeu, propovăduind pe Cuvântul cel veşnic, şi Unul născut, care fiind cu trup, s-a amestecat minunat cu cei de pe pământ.

Slavă...

Cu engolpionul cercărilor împodobindu-te, şi cu dumnezeiasca ungere a preoţiei, ca un preot te-ai arătat luminos, prea înţelepte şi cu răbdarea cumplitelor pătimiri te-ai făcut mucenic dumnezeiesc.

Şi acum..., a Născătoarei

Fiul cel fără de început, şi fără vreme după fire, a primit de voia lui începere de vreme, din Fecioară curată, vrând să înnoiască din stricăciune pe cei de sub vreme.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea ta, Bunule, sufletele celor ce mânecă la tine cu dragoste, mă rog luminează-le, ca să te vadă Cuvinte al lui Dumnezeu, pe tine adevăratul Dumnezeu, pe cela ce chemi din negura greşelilor.

Cu isteţimea gândului şi a sufletului, şi cu curăţia trupului fericite, zburând mai presus de cursele vrăjmaşului, te-ai înălţat către locaşurile cele cereşti, suindu-te cu aripile cunoştinţei de Dumnezeu.

Apostolul tău, Bunule a propovăduit oamenilor venirea ta cea prin trup, povăţuind pe cei rătăciţi către cunoştinţa ta, şi luminându-i cu lumina cunoştinţei.

Slavă...

Arătatu-te-ai Biserică prea cuvioasă, având întru tine ca un sfeşnic, lumina darului întemeiată cu zidirea dumnezeiescului Duh, fericite Onisime.

Şi acum..., a Născătoarei

Lanţurile păcatelor mele, rupe-le Fecioară cu mijlocirea şi cu ajutorul tău. Că tu eşti nădejdea celor deznădăjduiţi, care aleargă cu credinţă la dumnezeiesc acoperământul tău.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzându-o...

Strălucind ca soarele, cel ce s-a chemat din Cer cu luminarea darului, te-a pogorât pe tine rază strălucitoare, ca să goneşti cu bună tărie întunericul nedumnezeirii, prea fericite.

Slavă...

De faţă ai înfruntat în privelişte trufiile cele putrede şi cu credinţă rea, a celor fărădelege, grăind cu bună credinţă dumnezeieştile învăţături ale bunei credinţe, ierarhe al Domnului prea cinstite.

Şi acum..., a Născătoarei

Fiind vinovat cu păcate, şi rănindu-mă cumplit eu ticălosul, la tine alerg Maica lui Dumnezeu cea milostivă, rugându-mă: şterge semnele rănilor greşelilor mele.

Irmosul: Marea vieţii văzându-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul tău cel lin alergând, strig către tine: Scoate din stricăciune viața mea, mult milostive.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Ca o rază te-ai arătat lumii fericite, luminându-te cu razele lui Pavel, soarelui celui prea luminat, care a luminat lumea. Pentru aceasta toți te cinstim, Onisime.

Icos: Pe tine cel tras la credinţă de înţeleptul şi dumnezeiasca trâmbiţă Pavel, şi luminat cu taină prin cuvântul adevărului, şi mărturisit pentru lucrarea faptei bune, şi întărirea credinţei, cine ar putea să te mărească cu adevărat după vrednicie, sau ostenelile tale să le laude, prin care tare ai oprit înşelăciunea. Că din robia lumească, ungându-te preot întru dumnezeiescul Duh, şi luând propovăduirea apostolilor, te-ai împărtăşit şi cununilor. Pentru aceasta toţi te cinstim, Onisime.

Sinaxar

Întru această lună, în 15 zile, pomenirea Sfântului apostol Onisim, ucenicul Sfântului apostol Pavel

Stih: Onisim coapsele tale spre zdrobire întinzând.
Vitejeşte căile coapselor lui Pavel alergând.
În a cincisprezecea zi.
Coapsele lui Onisim le zdrobi.

Acesta era slugă lui Filimon romanul, către care scrie fericitul Pavel apostolul, căruia făcându-se ucenic şi slugă Onisim, apoi după sfârşitul lui, prinzându-se, s-a adus înaintea lui Tertil, eparhul Romei, şi de dânsul fu trimis la Potiol. Şi venind acolo Tertil, şi aflând pe Onisim stând tare în credinţa lui Hristos, întâi l-a bătut cumplit cu toiege. După aceea i-a sfărâmat fluierele picioarelor, de l-a scos din viaţa aceasta deşartă.

Tot în această zi, Sfântul mucenic Maior în bătăi s-a săvârşit

Stih: Şalele tale de ocări prin bătăi pline fiind.
Mucenice Maior, zicerea lui David fii zicând.

Acesta era pe vremea împăraţilor Maximian şi Diocleţian, ostaş în ceata numită a Mavrilor; şi când se afla în cetatea Gazei, a fost pârât la ighemonul de acolo că este creştin. Deci înfăţişându-se la judecătorie, şi mărturisind pe Hristosul său, l-a bătut fără de milă şapte zile, şi atât a fost bătut de cumplit, încât treizeci şi şase de ostaşi se schimbau bătându-l pe el; iar sângele din trupul său curgea ca un pârâu, încât a roşit tot pământul de acolo. Deci vitejeşte suferind mucenicul lui Hristos atâta de mare muncă, din ostăşească rânduială, a mers davideceşte, la rânduiala cereştii ostăşiri, dându-şi sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Tot în această zi, pomenirea părintelui nostru Evsevie

Stih: Trecut-a cu bucurie viaţa oamenilor.
Şi Evsevie minunea îngerilor.

Acest cuvios, de unde a fost, şi din care părinţi s-a născut, istoria sa nu ne-a arătat; ci aceea ce ştim pentru el, aceea şi zicem: Căci Cerul plin sihăstreştile sale osteneli l-a câştigat patrie; şi mai întâi s-a dus la o mânăstire de s-a făcut monah. Apoi s-a suit în vârful unui munte, şi acolo şi-a făcut o mică îngrăditură de pietre, înlăuntrul căreia se necăjea fericitul fără acoperământ sau umbrire. Şi haină avea de piele, hrana sa era nohot şi bob muiat, câte odată mânca şi smochine uscate, spre întărirea trupeştii slăbiciuni.

Dar atâta de tare se nevoia din început până în sfârşit, încât şi după ce a ajuns la adânci bătrâneţi, şi i-au căzut cei mai mulţi dinţi, nu şi-a schimbat nici atunci hrana nici locuinţa; ci vitejeşte suferea potrivnice suflările vânturilor, avându-şi faţa zbârcită, şi carnea trupului uscată, încât nici brâul nu putea sta pe mijlocul său, ci cădea jos, fiindcă carnea de sub mijlocul său era topită; asemenea şi oasele, despre amândouă părţile mijlocului.

Şi fiindcă veneau mulţi la el, şi-i tulburau liniştea, s-a dus la o sihăstrie, ce era aproape şi făcându-şi o îngrăditură, în unghiul zidului, se nevoia acolo obişnuita sa nevoinţă.

Spun încă că toate şapte săptămâni ale marelui post mânca numai cincisprezece smochine uscate, deşi era obosit, de o nespusă boală.

Deci cu asemenea osteneli, necăjindu-se viteazul nevoitor, a vieţuit peste nouăzeci de ani, şi aşa s-a mutat către Domnul.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul, cuvioşilor tineri. Iar pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe muncitorul l-a plecat a striga: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Luat-ai Onisime fericitul sfârşit, şi prin nădejde priveşti nemurirea cea nepieritoare, fericite, şi veselindu-te, cânţi lui Hristos: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă...

Cu cugetul tău cel vitejesc Onisime, ai călcat măiestriile înşelăciunii, surpându-le pe ele cu organele bunei credinţe, de Dumnezeu înţelepţite, strigând: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum..., a Născătoarei

Ca ceea ce ai fost cu totul fără prihană, Mireasă a lui Dumnezeu, ai zămislit în pântece pe Dumnezeu Cuvântul, cel ce este în sânurile Tatălui nedespărţit, şi ţinut în mâinile tale, binecuvântată, Preasfântă Maica lui Dumnezeu, prea curată.

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaia cuvioşilor…

Dănţuind împreună cu îngerii fericite Onisime, şi fiind împodobit cu cununa muceniciei, stai luminat înaintea scaunului Stăpânului. Pe care îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Slujind dumnezeiescului apostol ai luat lucrarea dumnezeieştilor minuni celor negrăite, fericite făcându-te propovăduitor adevărat lui Hristos. Pe care îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu darul tămăduirilor îmbogăţindu-te, din izvorul cel îndestulat al Mântuitorului, tuturor le-ai dat ca să se plece dumnezeieştilor porunci fericite. Pe care îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei

Învăţându-ne minunea naşterii tale, lăudăm taina cea mare, şi mai presus de cuget, prea curată cinstită Maica lui Dumnezeu, și o prea înălţăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Din văpaia cuvioşilor rouă ai izvorât, şi jertfa dreptului cu apă o ai ars. Că toate le faci Hristoase cu singură voirea; pe tine te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-l vedea...

Stea prea luminoasă te-ai arătat, strălucind cu raze luminătoare ale Duhului, luminând marginile lumii, cu lumina cunoştinţei de Dumnezeu fericite Onisime. Pentru aceasta împreună cu cetele apostolilor te mărim.

Fiind foarte împodobit cu roadele Duhului, te-ai ridicat la ceruri, făcându-te purtător de Dumnezeu, apostol cinstit al lui Hristos, te-ai arătat ierarh prea înţelept, mucenic nebiruit, propovăduitor adevărat, celor mai presus de gând, de Dumnezeu fericite.

Slavă...

Totdeauna părtineşte, pentru cei ce te laudă şi cinstesc prăznuirea ta pururea, stând înaintea Stăpânului; Onisime cu totul luminat, cu totul strălucit, cu totul luminându-te de fulgerele cele de acolo.

Şi acum..., a Născătoarei

Prin naşterea ta prea curată, Maica lui Dumnezeu izbăvindu-mă de omorârea trupească cea de demult, şi lepădând blestemul şi stricăciunea şi moartea, care s-au pricinuit din păcat, acum împreună cu oştile cele cereşti te slăvesc.

Irmosul: Pe Dumnezeu a-l vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta cetele îngereşti; iar prin tine Preacurată, s-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat. Pe care slăvindu-l cu oştile cereşti, pe tine te fericim.

Luminânda

Luminânda învierii: Cu ucenicii să ne suim în muntele Galileei, prin credinţă să vedem pe Hristos zicând: Că a luat putere a celor de sus şi a celor de jos; să ne învăţăm cum învaţă, a boteza toate neamurile în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi a petrece cu tăinuitorii, precum S-a făgăduit până în sfârşitul veacului.

Fiind învăţat prea fericite de Pavel corifeul apostolilor, împreună cu dânsul ai înconjurat pământul, prea înţelepte, întărind cu cuvântul, inimile cele slăbănogite de rătăcirea înşelătorului, şi săvârşind călătoria, stai înaintea lui Hristos în ceruri, împreună cu îngerii rugându-te pentru lume, apostole Onisime.

Şi acum..., a Născătoarei

Minunea cea prea minunată a Naşterii tale celei mai presus de cuget, nu poate nici gândul îngerilor, nici al oamenilor, a o tâlcui sau a o înţelege Fecioară; că ai născut negrăit, pe Dumnezeu cel mai presus de fiinţă. Pe care îl laudă toată zidirea ca pe un făcător, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh; de a căruia bucurie învredniceşte-ne şi pe noi Născătoare de Dumnezeu.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Onisim

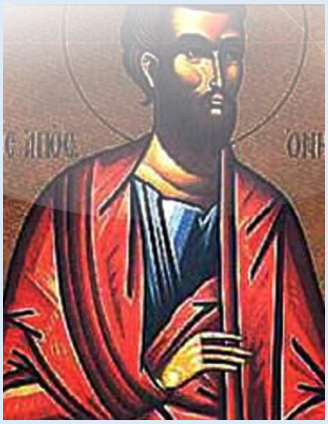

Troparul Sfântului apostol Onisim, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Onisim, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Cântarea 1

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind luminat, apostole Onisim, cu dumnezeiescul şi strălucitul har al Mântuitorului, izbăveşte sufletul meu cel întunecat, rugând pe Hristos, Iubitorul de oameni Dumnezeu, fericite.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminat fiind de strălucirile cele dătătoare de raze ale apostolului Pavel, prea lesne ai scăpat din negura necunoştinţei, mărite, strigând lui Hristos, cântare de mulţumire, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dumnezeiesc lucrător de cele sfinte te-ai arătat, prea fericite şi cu dumnezeiescul Duh cu adevărat strălucind, pretutindeni ai alergat, vestind pe Hristos cu evlavie, de Dumnezeu fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fiind împodobită cu frumuseţea faptelor celor bune, Împărătească prea cinstită, mai presus de minte ai primit în pântece pe Dumnezeu cel Adevărat, care ne luminează pe noi cu dumnezeieşti virtuţi.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu...

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Apropiindu-ţi gura de Izvorul dumnezeieştilor ape şi primind pârâul desfătării ai adăpat dintr-Însul faţa Sfintei Biserici, mărite Onisim.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu împărtăşirea Luminii celei înţelegătoare luminat te-ai arătat, luminând în chip strălucitor cu făcliile dreptei credinţe şi cu strălucirea cea purtătoare de lumină a propovăduirii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu legăturile apostolului Pavel te-ai dezlegat de robia înşelăciunii şi cu libertatea harului fiind cinstit, ai ajuns fiu al lui Dumnezeu, arătându-te dumnezeiesc moş-tenitor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cu înşelăciune şarpele târându-se odinioară, prin vicleşug m-a robit; iar prin tine scăpând din robia lui, Maică a lui Dumnezeu, cu laude te fericesc.

Irmosul: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat frun-tea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este Puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cântă cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă, strigând din cuget curat, întru Domnul prăznuind.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Domnul, Cel ce voieşte să se mântuiască toţi de jugul robiei, te-a rânduit lucrător de cele sfinte, fericite, spre a sluji cinstitei Evanghelii, îndrumătorule în cele dumnezeieşti.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcutu-te-ai prin har fiu al lui Dumnezeu, vestind pe Cuvântul cel Veşnic, Unul-Născut, care, fiind cu Trup şi S-a amestecat minunat cu cei de pe pământ.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu puterea judecăţii şi cu ungerea cea dumnezeiască a preoţiei, ca un preot, ai strălucit prea înţeleptule şi cu răbdarea cumplitelor pătimiri mucenic dumnezeiesc te-ai făcut.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fiul cel după fire fără de început şi veşnic a primit de voie început în vreme din Fecioara curată, vrând să înnoiască din stricăciune pe cei de sub vreme.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce aleargă la Tine cu dragoste, luminează-le, mă rog Ţie; ca să Te vadă, Cuvinte al lui Dumnezeu, pe Tine Adevăratul Dumnezeu, cel ce chemi pe toţi din negura greşelilor.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu isteţimea gândului şi a sufletului şi cu curăţia trupului, fericite, zburând mai presus de cursele vrăjmaşului, te-ai înălţat la Locaşurile cele Cereşti, suindu-te pe aripile cunoştinţei de Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Apostolul tău, Bunule, a propovăduit venirea Ta cea prin Trup, îndreptând pe cei rătăciţi, către cunoştinţa Ta şi luminându-i cu lumina cunoştinţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Arătatu-te-ai templu prea frumos, având înăuntru ca sfeşnic făclia harului, întemeiată cu zidirea Dumnezeiescului Duh, fericite Onisim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Lanţurile păcatelor mele rupe-le, Fecioară, cu mijlocirea şi cu ocrotirea ta; că tu eşti nădejdea celor deznădăjduiţi, care aleargă cu credinţă la dumnezeiescul tău acoperământ.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzând-o...

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucind ca Soarele, cel chemat din cer, cu lumina harului te-a pogorât pe tine rază strălucitoare, ca să goneşti cu putere întunericul necunoştinţei, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În chip strălucit ai înfierat trufiile cele putrede şi nelegiuite ale celor fărădelege, vestind cu credinţă dumnezeieştile învăţături ale dreptei credinţe, prea cinstite ierarhe al Domnului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fiind vinovat de păcate şi rănit cumplit eu, ticălosul, la tine alerg, Maica lui Dumnezeu cea prea milostivă, rugându-mă să ştergi semnele rănilor greşealelor mele.

Irmosul: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: scoate din stricăciune viaţa mea, Mult Milostive.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai ară-tat, Lumina cea neapropiată.

Ca o rază ai ieşit, luminând lumii, fericite, luminat fiind de razele apostolului Pavel, soarele cel prea strălucitor, care a luminat lumea. Pentru aceasta, toţi te cinstim, Sfinte apostole Onisim.

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul cuvioşilor tineri. Iar pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe chinuitorul l-a plecat a striga: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luat-ai, mărite Onisim, fericitul sfârşit şi prin nădejde priveşti Nemurirea cea nepieritoare, fericite şi veselindu-te cânţi lui Hristos: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu cugetul tău cel vitejesc, fericite Onisim, ai călcat măiestriile înşelăciunii, surpându-le pe ele cu organele dreptei credinţe, înţelepţitule de Dumnezeu şi strigând: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca una ce eşti cu totul fără prihană, Mireasă a lui Dumnezeu, ai zămislit în pântece pe Dumnezeu Cuvântul, Cel ce este Nedespărţit de Sânurile Tatălui şi L-ai ţinut în braţele tale, Binecuvântată, Preasfântă Maica lui Dumnezeu, prea curată.

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaie ai izvorât...

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dănţuind împreună cu îngerii, fericite Onisim şi împodobit cu cununa muceniciei, stai luminat înaintea scaunului Stăpânului; pe care Îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Slujind dumnezeiescului apostol, ai luat lucrarea dumnezeieştilor minuni cele de negrăit, fericite, făcându-te propovăduitor adevărat al lui Hristos; pe care Îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu harul tămăduirilor îmbogăţindu-te din Izvorul cel îndestulat al Mântuitorului, tuturor le-ai făcut cunoscut să se supună dumnezeieştilor porunci, fericite. Pe Acela Îi prea înălţăm întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Povăţuiţi fiind către cunoştinţa minunii tale, lăudăm Taina cea mare şi mai presus de cuget, prea curată, cinstită Maica lui Dumnezeu şi o prea înălţăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Din văpaie ai izvorât rouă cuvioşilor tineri şi jertfa dreptului cu apă ai ars-o; că toate le faci, Hristoase, cu singură voirea; pe Tine Te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea...

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Stea prea luminoasă te-ai arătat, strălucind cu razele cele luminătoare ale Duhului şi luminând marginile lumii cu lumina cunoştinţei de Dumnezeu, fericite apostole Onisim. Pentru aceasta împreună cu ceata apostolilor te mărim.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind împodobit cu roadele Duhului, te-ai ridicat la ceruri, bucurându-te, purtătorule de Dumnezeu; că apostol cinstit al lui Hristos te-ai făcut, ierarh prea înţelept şi propovăduitor adevărat al celor mai presus de cuget, de Dumnezeu fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Totdeauna ai ocrotit pe cei ce te laudă pe tine, fericite Onisim şi cinstesc pururea prăznuirea ta, stând înaintea Stăpânului cu totul luminat, cu totul strălucit şi cu totul acoperit de fulgerele cele de acolo.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Prin naşterea ta, prea curată Maica lui Dumnezeu, izbăvindu-mă de moartea cea trupească cea de demult şi lepădând blestemul şi stricăciunea şi moartea care s-a pricinuit din păcat, acum împreună cu Oştile cele cereşti te măresc.

Irmosul: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Oştile îngereşti; iar prin tine Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat; pe care slăvindu-L cu Oştile îngereşti, pe tine te fericim.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Scăpându-te din robia rătăcirii, slobod te-ai arătat întru Dumnezeu cu harul, făcându-te Lui rob ales şi fiind părtaş al legăturilor apostolului Pavel, pentru Hristos ai fost omorât, fără dreptate, apostole. Pentru aceasta mărturisind după Lege, te-ai învrednicit de Lumina cea de sus, ierarhe Onisim. Drept aceea strigăm ţie: roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeale să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Ca pe o Fecioară, singură între femei, pe tine ceea ce ai născut fără de sămânţă pe Dumnezeu cu Trup, toate neamurile oamenilor te fericesc. Că întru tine S-a

Sălăşluit Focul Dumnezeirii şi ca pe un Prunc ai alăptat pe Făcătorul şi Domnul. Drept aceea, neamul îngerilor şi al oamenilor cuviincios mărim prea sfântă Naşterea ta şi cu toţi împreună strigăm ţie: roagă-te Fiului tău şi Dumnezeu, să dăruiască iertare de greşeli celor ce cu credinţă lăudăm, precum se cuvine, mărirea ta, Stăpână.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea.

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Pe Mieluşelul şi Păstorul şi Izbăvitorul văzându-L Înălţat pe Cruce, Mieluşeaua se văita vărsând lacrimi şi striga cu amar: lumea se bucură luând mântuire, dar inima mea arde văzând Răstignirea Ta, pe care o rabzi din milostivirea milei, Îndelung Răbdătorule, Doamne; Cel ce eşti Adâncul milei şi Izvorul cel Nedeşertat, milostiveşte-Te şi dăruieşte iertare de greşeli, celor ce cu credinţă laudă precum se cuvine Dumnezeieştile Tale Patimi.

Imnografie

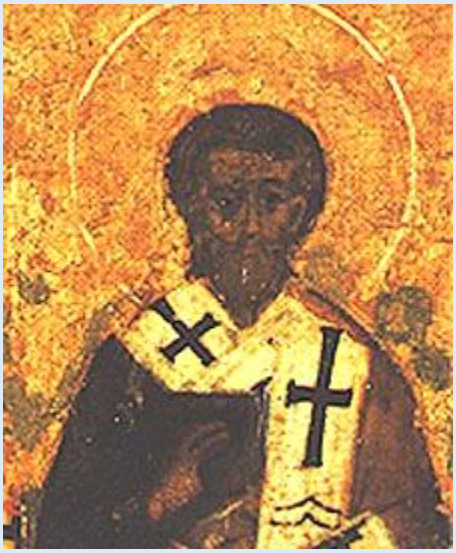

Troparul Sfântului apostol Onisim: Apostole Sfinte Onisim, roagă-L pe milostivul Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Condacul Sfântului apostol Onisim: Ca o rază ai ieşit luminând lumii fericite, luminat fiind cu razele lui Pavel, soarele cel prea strălucitor, care a luminat lumea, pentru aceasta toţi te cinstim, Onisime.

Icos: Pe tine cel atras la credinţă de înţeleptul Pavel, trâmbiţa cea dumnezeiască şi luminat în chip tainic prin cuvântul adevărului şi mărturisit pentru lucrarea faptei bune şi întărirea credinţei, cine ar putea să te mărească cu adevărat după vrednicie? Sau cine ar putea să laude ostenelile tale, prin care ai oprit cu tărie înşelăciunea? Că din robia pământească uns fiind preot întru dumnezeiescul Duh şi luând propovăduirea apostolilor, te-ai împărtăşit şi de cununile lor, pentru aceasta toţi te cinstim, apostole Onisim.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Onisim, unul din cei şaptezeci de apostoli

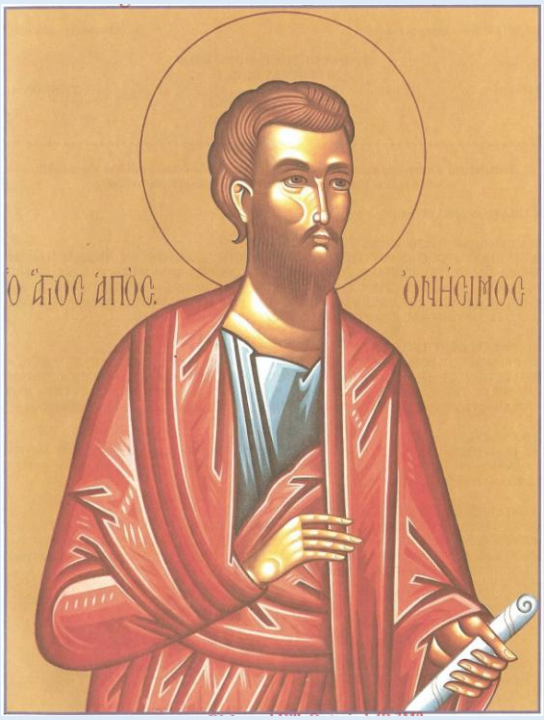

În Colose, cetatea Frigiei, trăia un bărbat vestit şi cu dregătorie, anume Filimon. Acesta a crezut în Hristos şi s-a învrednicit mai pe urmă de treapta episcopiei, apoi s-a numărat şi în ceata celor 70 de Sfinţi apostoli.

La Filimon, mai înainte de apostolia lui, se afla un rob, anume Onisim. Acesta, greşind stăpânului său şi temându-se de pedeapsă, a fugit de la dânsul şi s-a dus la Roma, unde aflând pe Sfântul apostol Pavel în legături, a auzit de la dânsul sfânta propovăduire şi învăţând sfânta credinţă în Domnul nostru Iisus Hristos, a fost botezat de apostolul Pavel, căruia acum îi slujea în Roma, împreună cu Sfântul Tihic şi îi era lui de trebuinţă în acea slujbă.

Apoi Sfântul apostol Pavel, trimiţând pe Sfântul Tihic cu scrisoarea sa la coloseni, a trimis pe dânsul şi pe acest Sfânt Onisim, precum scrie la sfârşitul epistolei: ***"Pe toate cele despre mine le va spune vouă Tihic, iubitul frate, credinciosul slujitor şi împreună ajutător întru Domnul, pe care l-am trimis la voi ca să cunoască cele despre voi şi să vă spună toate cele de aici".***

Aceasta a scris-o apostolul prin Tihic. Iar prin Onisim a scris o deosebită scrisoare către Filimon, stăpânul lui, rugându-l să-l ierte pe Onisim pentru greşeala lui şi să-l

primească nu ca rob, ci ca pe un frate iubit şi ca pe însuşi Pavel. Apostolul Pavel numeşte în scrisoarea sa pe Onisim fiu al său: ***"Rogu-mă ţie, pentru fiul meu Onisim, pe care l-am născut fiind eu legat şi care odată era ţie netrebnic, iar acum ne este şi mie şi ţie de folos; pe el l-am trimis la tine, iar tu să-l primeşti ca pe inima mea".*** Deci, Filimon a făcut aceasta cu bucurie, căci nu numai că l-a primit cu dragoste pe Onisim, ci i-a dăruit libertate şi l-a trimis iarăşi la Roma, la Sfântul apostol Pavel, ca să-i slujească acolo, pentru că-l dorea apostolul Pavel, precum scrie în scrisoarea aceea: ***"Am voit ca să-l ţin la mine pe Onisim să-mi slujească mie în locul tău, fiind în legăturile bunei vestiri, dar fără a ta voie nimic n-am voit să fac, ca astfel nu de nevoie să fie binele tău, ci de voie".***

Sfântul apostol Onisim a stat în Roma, slujind Sfinţilor apostoli, până la sfârşitul lor. Apoi a fost pus de dânşii episcop pentru bunăvestirea cuvântului, iar după sfârşitul lor, ieşind din Roma, a străbătut multe cetăţi şi ţări propovăduind pe Hristos în Spania, Carpetania, Colose, Patra. Apoi a luat scaunul în Efes, după Sfântul Timotei şi după Sfântul Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu.

Episcopia lui din Efes este însemnată prin scrisoarea Sfântului Ignatie de Dumnezeu purtătorul, pe care o scrie din Smirna către efeseni, când l-a întâmpinat Sfântul Onisim pe cale, cu câţiva efeseni, fiind dus din Antiohia la Roma, pentru mâncarea fiarelor. ***Sfântul Ignatie scrie către efeseni astfel: "În numele lui Dumnezeu am primit pe toţi, pentru Onisim, episcopul vostru, care este nespus în dragoste, pe care îl rog întru Iisus Hristos să vă iubească, iar pe voi vă rog să-i fiţi lui asemenea, căci binecuvântat este cel ce v-a învrednicit a avea un episcop ca acesta".*** Şi iarăşi, scriind de acolo la antiohienii săi, zice: ***"Închină-se vouă Onisim, păstorul Efesului".***

De acestea este încredinţat că, Sfântul Onisim, după înconjurarea a multe ţări şi cetăţi, fiind bătrân, a rămas în Efes, păscând acolo Biserica lui Dumnezeu câtăva vreme.

După aceea a fost prins de necredincioşi şi de acolo l-au dus la Roma, pe vremea împărăţiei lui Traian, unde l-au dus înaintea lui Tertil eparhul, spre cercetare.

Tertil, eparhul, l-a întrebat: *"Cine eşti tu?"*

Onisim a răspuns: "Sunt creştin".

Eparhul a zis: *"Din ce orânduială eşti?"*

Onisim a răspuns: "Am fost oarecând robul unui bărbat, iar acum sunt rob credincios al bunului Stăpân Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos".
Zis-a eparhul: *"Care a fost pricina mutării tale la alt stăpân?"*

Răspuns-a Onisim: "Cunoştinţa Adevărului şi urâciunea închinării la idoli".

Zis-a eparhul: *"Cu cât preţ te-ai vândut Stăpânului celui nou?"*

Iar Onisim zise: "Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cu cinstitul Său sânge răscumpărîndu-mă din pierzare, m-a mutat la nestricăciune, precum este scris în Scripturile noastre: nu cu argint sau cu aur stricăcios v-aţi izbăvit de viaţa voastră cea deşartă, ce era de la părinţi, ci cu cinstitul sânge, ca al unui miel fără de prihană şi prea curat al lui Hristos".

Eparhul l-a întrebat: *"Care este viaţa deşartă după Scripturile voastre? Spune-ne nouă!"*

Zis-a Onisim: "Deşartă viaţă este:

- ⇒ ***desfrânarea cea fără de lege, care pentru puţină dulceaţă trupească găteşte veşnicul foc celor pătimaşi şi iubitori de păcate;***
- ⇒ ***iubirea de argint, pentru care aproapele este năpăstuit;***
- ⇒ ***farmecele, care sunt rădăcina a toată asuprirea şi vânarea;***
- ⇒ ***mândria ce se arată prin înălţarea minţii asupra altora;***
- ⇒ ***zavistia, care pe Cain şi pe alţi mulţi i-a învăţat uciderea de frate;***
- ⇒ ***grăirea cea rea şi limba cea neînfrânată care ca un nor întinde asupra tuturor luarea în râs;***
- ⇒ ***făţărnicia şi minciuna, vrăjmăşia adevărului şi prietenia diavolului, prin care şi pe Eva a împiedicat-o cel rău;***
- ⇒ ***mânia, aflătoarea blestemului, îndemnătoarea războiului şi tatăl uciderii;***
- ⇒ ***beţia care locuieşte cu neînfrânarea şi este soră şi născătoare celei necurate vorbe, străină de gândul cel bun şi fără de chip cu obiceiul şi cu cuvântul.***

Acestea toate ce s-au zis, sunt viaţa cea deşartă.

După acestea toate pentru o viaţă ca aceasta deşartă este izvor şi maică slujba idolilor cea făcută de voi. Pentru că aceea este temelia desfrânării, învăţătoarea neştiinţei de Dumnezeu, orbirea minţii, rânduitoarea gândirii celei rele, străină de cinste, ce se luptă împotriva Domnului şi care se sârguieşte să strice hotarul

adevăratei cinstiri de Dumnezeu; povăţuitoarea morţii, slujitoarea năravului, hrana celor răi, împotrivitoarea faptelor bune, prigonitoarea de nestricăciune, propovăduitoarea legii voastre cea pier-zătoare, prietena vărsării de sânge, domnul urâciunii, ce vânează pe cei proşti, prin neştiinţa de Dumnezeu, mijlocitoarea de întuneric, cea străină de darul cel luminos, care leagă pe slujitorii săi cu lanţurile lucrurilor celor necinstite. Hulitoarea ce învaţă slava deşartă, care şi pe cei bătrâni îi umple de necinste, poruncindu-le să joace la glasul trâmbiţelor jertfelor, care pierde curăţia fecioriei, cu fier şi cu sabie, amestecând praznicele sale şi prin vărsarea sângelui de dobitoace îşi arată necurăţiile sale cele fără de ruşine; care goleşte trupurile bărbaţilor prin mijlocul cetăţii şi le arată la femei. Ceea ce tainele sale le săvârşeşte prin ucideri şi desfrânări şi ca pe o corabie înviforează minţile omeneşti, prin chipuri idoleşti. Se jertfeşte boul, tot pentru un bou, ca zeu; jertfeşte oile, tot pentru o oaie, ca zeiţă. Pe om îl ucide, pentru jertfa omului celui cioplit în piatră sau lemn şi în loc de sănătate face ucidere, aducând la cele neînsufleţite pe cele însufleţite, ca jertfă. Dar de ce grăiesc multe? Căci şi usturoiului îi dă cinste dumnezeiască, ca în mai mare orbire şi neştiinţă să pogoare pe oameni în iad.

Văzând o viaţă ca aceasta deşartă, a închinării la idoli care este întru voi, dar descoperită de Sfintele Scripturi, am fugit de la dânsa ca de o mare ce se învăluieşte şi am alergat la limanul cel bun şi către viaţa cea legiuită şi cuvioasă, a Unuia adevăratului Dumnezeu şi spre dragostea aproapelui.

Şi pe tine te sfătuiesc o, Tertile, ca împlinind legea dragostei, adică să-l iubeşti pe aproapele ca pe tine însuţi şi tu precum şi eu, cunoscând adevărul, să laşi deşertăciunea cea vremelnică, căci toate din lumea aceasta trec ca visul şi ca umbra. Deci degrabă să te apropii de Dumnezeu, Ziditorul tuturor şi să te mântuieşti, venind întru înţelegerea cea adevărată. Pentru că nu se bucură Dumnezeu de moartea celor ce l-au mâniat pe El, ci se veseleşte de întoarcerea şi de pocăinţa lor, iar păcatele lor cele trecute le iartă".

Zis-a Tertil eparhul: *"Tu nu numai singur nu vrei a te închina zeilor, nete-mându-te de munci, ci şi pe noi voieşti să ne aduci la a ta rătăcire?"*

Grăit-a sfântul: "Muncile tale nu pot să mă înfricoşeze, chiar dacă ar fi oricât de cumplite, pentru că mântuindu-mă prin aşteptarea bunătăţilor ce vor să fie şi întărindu-mă cu puterea Hristosului meu, cu înlesnire voi suferi toate cele puse de tine asupra mea".

Atunci, ***eparhul a poruncit ca pe Sfântul Onisim să-l arunce în temniţa cea mai întunecată şi mai înfricoşătoare, în care fiind dus a petrecut 18 zile ca în Raiul cel luminos şi în locul cel răcoros, veselindu-se întru Domnul Dumne-zeul său.*** Deci se adunau la dânsul credincioşi, care îi fericeau pătimirea lui şi cu cuvintele lor îl întăreau spre nevoinţă. Iar pe cei ce erau necredincioşi, propovăduindu-le sfântul cuvântul lui Dumnezeu, îi povăţuia la calea cuno-ştinţei adevărului.
Dar după 18 zile, eparhul arătându-se a fi milostiv, nu l-a condamnat la moarte, ci l-a izgonit din cetate şi l-a trimis la Putiol, în surghiun. Dar Sfântul Onisim şi acolo nu înceta a propovădui Evanghelia lui Hristos şi a povăţui pe mulţi la viaţa veşnică.

Înştiinţându-se de aceasta Tertil, iarăşi l-a prins şi legat, l-a adus înaintea judecăţii sale. Dar, întrebându-l şi aflându-l neplecat în credinţă, a poruncit ca întinzându-l, patru oameni să-l bată cu toiege, fără de cruţare.

După aceea, bătându-l mult, cu nemilostivire, i-au sfărâmat foarte rău fluierele picioarelor şi alte oase. Apoi, tăind capul Sfântului Onisim, a murit.

Iar oarecare femeie de neam împărătesc, fiind creştină, l-a luat şi a pus sfântul său trup în raclă de argint şi săvârşea pomenirea mucenicului, câştigându-şi ei prin rugăciunile lui, pomenire de la Domnul, întru cereasca Împărăţie.

Pe aceasta şi nouă să ne fie a o câştiga întru Iisus Hristos, Domnul nostru, Căruia se cuvine slava în veci. Amin.

Sinaxar - Pomenirea Sfântului apostol Onisim, ucenicul Sfântului apostol Pavel

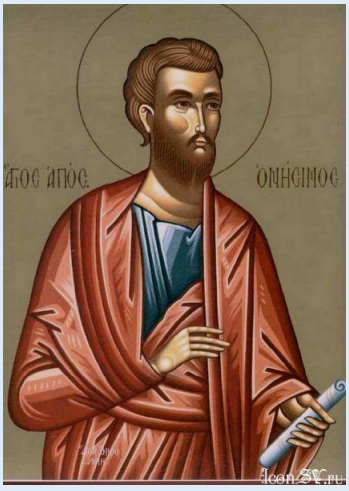

În această lună (februarie), ziua a cincisprezecea, pomenirea Sfântului apostol Onisim, ucenicul Sfântului apostol Pavel.

Sfântul Onisim, unul din cei 70 de apostoli, a fost în tinereţea lui sluga lui Filimon, un creştin de neam bun, din oraşul Colose, în Frigia. Vinovat de greşeală faţă de stăpânul său şi temându-se de pedeapsă, Sfântul Onisim a fugit la Roma, dar cum era rob fugit de la stăpân, a ajuns în temniţă. Acolo l-a întâlnit pe Sfântul apostol Pavel, de la care a luat cuvinte de învăţătură luminându-se şi primind botezul.

Sfântul apostol Pavel şi Sfântul Onisim

În temniţă Sfântul Onisim i-a slujit apostolului Pavel ca un fiu. Acesta îl cunoştea personal pe Filimon şi i-a trimis o carte plină de iubire în care îi cerea să-l ierte pe robul său şi să-l primească ca pe un frate. Apoi l-a trimis pe Onisim cu scrisoarea aceea la stăpânul său, lipsindu-se de ajutorul de care avea atâta trebuinţă.

După ce a primit scrisoarea, ***Sfântul Filimon nu numai că l-a iertat pe Onisim dar l-a şi trimis înapoi la Roma, la apostolul Pavel***. Mai târziu, el a fost uns episcop în Gaza (prăznuit în 4 ianuarie, 19 februarie şi 22 noiembrie).

După ce Sfântul apostol Pavel s-a mutat la Domnul, Sfântul Onisim a rămas lângă apostoli până la sfârşit şi a ajuns să fie sfinţit episcop. ***După trecerea la Domnul a apostolilor Sfântul Onisim a propovăduit Evanghelia în multe părţi şi oraşe: în Spania, Carpetania, Colossae şi Patras.***

La bătrâneţe Sfântul Onisim a ocupat scaunul episcopal la Efes, după Sfântul apostol Timotei. Când Sfântul Ignatie, purtătorul de Dumnezeu (prăznuit în 20 decembrie) era dus să fie executat la Roma, episcopul Onisim a mers să se întâlnească cu el şi cu alţi creştini, după mărturia din epistola sa către Efeseni.

În vremea împărăţiei lui Traian (89-117), Sfântul Onisim a fost arestat şi adus la judecată în faţa eparhului Tertul. Acesta l-a ţinut pe sfânt în temniţă timp de 18 zile după care l-a trimis la închisoarea din cetatea Puteoli. După o vreme, când a vorbit eparhul cu Sfântul Onisim, a înţeles că acesta nu s-a lepădat de a sa credinţă creştină şi a hotărât să fie bătut cu pietre şi apoi să i se taie capul cu sa-bia.

Trupul său a fost luat de o femeie cu viaţă sfântă care l-a pus într-un sicriu de argint, acestea petrecându-se în anul 109.

Sinaxar - Sfântul apostol Onisim - 15 februarie

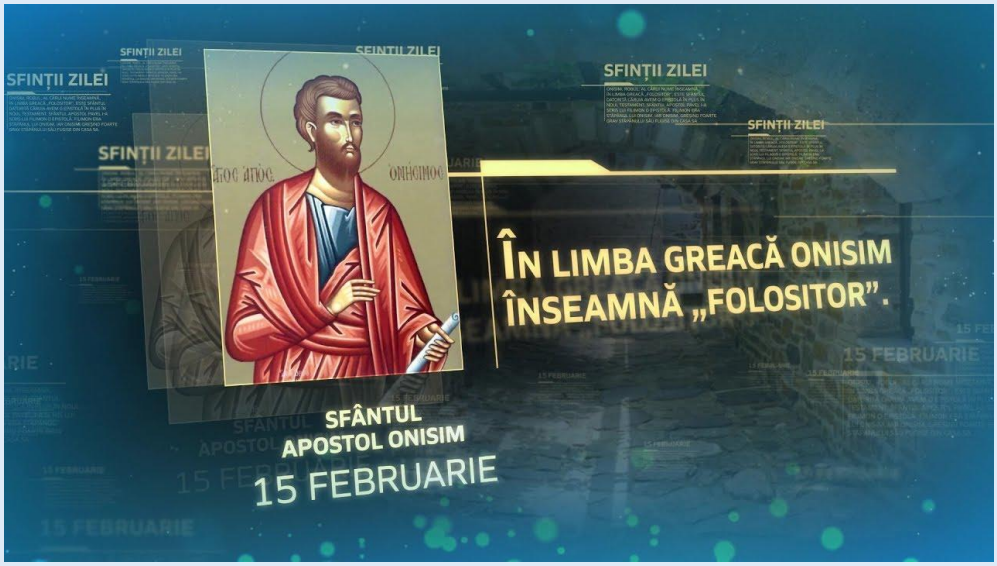

https://www.trinitas.tv/sfantul-apostol-onisim-15-februarie/

***

Onisim, robul, al cărui nume înseamnă, în limba greacă „folositor”, este sfântul datorită căruia avem o epistolă în plus în Noul Testament.

Sfântul apostol Pavel i-a scris lui Filimon o epistolă. Filimon era stăpânul lui Onisim, iar Onisim, greșind foarte grav stăpânului său fugise din casa sa.

Nu știm cum s-au întâlnit Sfinții Onisim și Pavel, dar știm că după întâlnirea lor, robul fugar a primit credința creștină. Fiind vrednic și dedicat propovăduirii Evangheliei împreună cu Sfântul apostol Pavel, ar fi dorit să îl țină cu el. Drept era însă, să ceară voie lui Filimon.

„Te rog pe tine pentru fiul meu, Onisim, pe care l-am născut fiind în lanțuri, scrie sfântul apostol. Eu voiam să-l țin la mine, ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanțuri pentru Evanghelie, dar n-am voit să fac nimic fără de încuviințarea ta, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie.”

„Primește-l pe el, ca pe mine, iar de te-a păgubit cu ceva sau îți este dator ceva, pune aceasta în socoteala mea. Da, frate, eu te rog, fă-mi binele acesta în Domnul; liniștește inima mea în Hristos!”

Filimon l-a iertat pe Onisim. Și l-a eliberat. Cunoaștem faptul că cel ce fusese înainte rob și fur, s-a înnoit prin har. A slujit cu credincioșie propovăduirii Evangheliei și s-a învrednicit de darul episcopiei.

A fost episcopul cetății Efesului, urmând păstoririi Sfântului Ioan evanghelistul și a Sfântului Timotei.

Când, în anul 107, Sfântul Ignatie al Antiohiei era în drum spre moartea martirică din Roma, episcopul Onisim l-a întâmpinat cu mulțime de credincioși. Atât de mult l-a impresionat Sfântul Onisim pe Ignatie încât a scris o epistolă către creștinii din Efes în care a spus: „În numele lui Dumnezeu, am primit mulțimea voastră de credincioși în persoana lui Onisim, episcopul vostru după trup, însuflețit de ne-povestită dragoste. Mă rog să-l iubiți în Iisus Hristos și voi toți să fiți asemenea lui. Binecuvântat să fie Cel care v-a dăruit vouă, cei ce sunteți vrednici, să aveți un episcop ca acesta.”

Dintr-un rob hoinar, Onisim ajunge laudă a creștinilor. Același har dumnezeiesc care schimbă oameni și vieți ne este dat tuturor celor care mărturisim, credem și cerem aceasta lui Hristos Domnul.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul apostol Onisim

În cetatea Colose din Frigia, era pe vremea sfinţilor apostoli un bărbat vestit şi dregător de seamă, cu numele Filimon, botezat fiind de însuşi Sfântul apostol Pavel. Acesta avea un rob pe care-l chema Onisim, şi care, greşindu-i cu ceva stăpânului său, a fugit de la el, de teama pedepsei, şi s-a dus la Roma. Acolo, l-a întâlnit pe Sfântul apostol Pavel în temniţă şi auzind de la dânsul cuvântul Evangheliei, a primit de la el sfânta credinţă şi botezul creştin.

La Roma, Onisim împreună cu un alt tânăr pe care-l chema Tihic se aflau în slujba apostolului neamurilor. Ei au fost trimişi de Sfântul Pavel cu o scrisoare la Filimon, fostul stăpân al lui Onisim, în care apostolul îl ruga pe Filimon să-l ierte pe Onisim şi să-l primească nu ca pe un rob, ci ca pe Pavel însuşi. „Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim, cel ce altădată nu-ţi era de folos, dar acum şi ţie şi mie de folos. Pe acesta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea, primeş-te-l. Eu voiam să-l ţin la mine ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanţuri pentru Evanghelie, dar n-am voit să fac nimic fără încuviinţarea ta, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie. Căci poate pentru aceea a fost despărţit de tine câtva timp, ca veşnic să fie al tău, dar nu ca rob, ci mai presus de rob, ca un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos pentru tine, şi după trup, şi în Domnul. Deci, dacă mă socoteşti părtaş cu tine, primeşte-l pe el ca pe mine” (Filimon 10-17).

Drept aceea, Filimon l-a iertat pe Onisim şi l-a primit ca pe un frate în Hristos. Iar Onisim, liber fiind, s-a întors la Roma, şi-l însoţea pe Sfântul Pavel oriunde el propovăduia Evanghelia, până în Spania.

După trecerea la Domnul a apostolului, a fost sfinţit episcop. A primit cununa muceniciei în timpul lui Domiţian (95 d.Hr.), după ce a îndurat multe chinuri de la dregătorul Tertil.

Iulian Dumitraşcu - Calendar orthodox - Sfântul apostol Onisim

Sfântul apostol Onisim († 109) - Sfântul Onisim a fost sluga romanului Filimon din oraşul Colosse din Frigia, Asia Mică. Filimon era prieten cu Sfântul apostol Pavel, a devenit ulterior unul din cei 70 de apostoli, iar casa lui era folosită ca Biserică. Sfântul Onisim a dispărut de la Filimon cu câteva lucruri şi ajunge la Roma unde îl întâlneşte pe Sfântul apostol Pavel.

Aici, se pocăieşte, primeşte Sfântul Botez şi devine ucenicul Sfântului apostol Pavel, doar cu învoirea lui Filimon care îl iartă.

Sfântul Onisim a fost hirotonit episcop de către Sfântul apostol Pavel. După sfârşitul acestuia prin sabie în timpul împăratului Nero îl aflăm pe Sfântul Onisim predicând în Spania, Portugalia, Patras şi apoi păstorind după Sfântul Ioan evanghelistul ca episcop în Efes.

În anul 109, în vremea împăratului Traian (98-117), bătrânul episcop Onisim a fost prins spre a fi judecat pentru credinţa în Iisus Hristos şi dus la Roma înaintea eparhului Tertul, care l-a trimis la Puteoli. În pofida chinurilor la care a fost supus, Sfântul Onisim nu a renunţat la credinţa în Hristos şi a fost ucis în acelaşi an din porunca lui Tertul.

Proloage le din 15 februarie

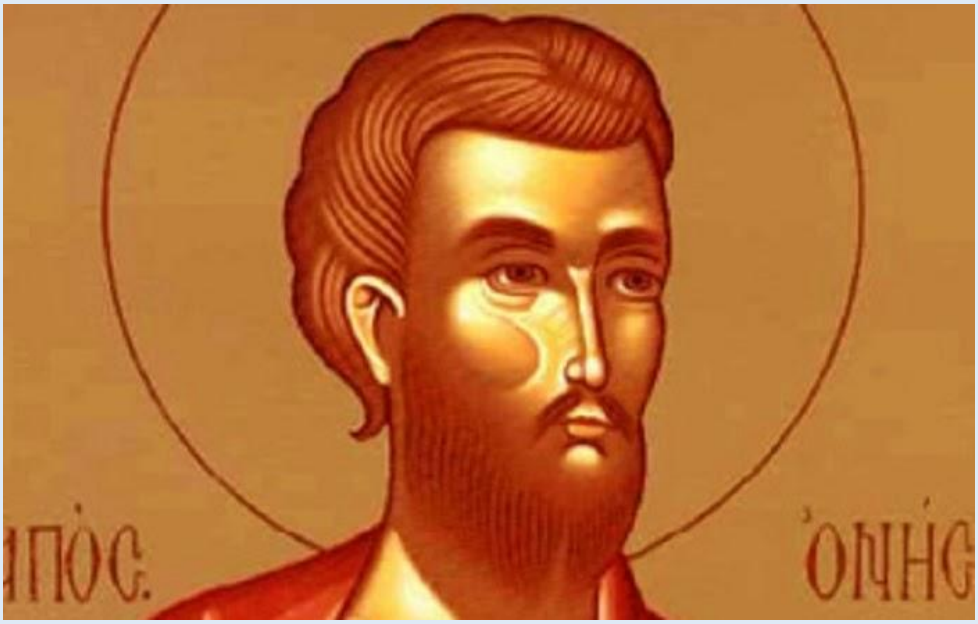

Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Onisim, unul din cei şaptezeci (†95)

În cetatea Colose, din Frigia era pe vremea Sfinţilor apostoli, un bărbat vestit şi dregător de seamă, cu numele Filimon. Şi acesta, primind dreapta credinţă chiar de la Sfântul Pavel, s-a numărat între cei şaptezeci de Apostoli ai Domnului, iar mai pe urmă şi de treapta de episcop s-a învrednicit.

Deci, pe când Filimon deprindea credinţa cea nouă, era în casa lui un rob, anume Onisim care greşind cu ceva stăpânului său şi temându-se de pedeapsă, a fugit de la dânsul şi s-a dus la Roma. Şi acolo, aflând pe Sfântul Pavel în lanţuri pentru credinţă a auzit de la dânsul cuvântul propovăduirii şi primind Sfânta Credinţă, s-a botezat de apostolul Pavel şi a rămas împreună cu Tihic un alt tânăr, în slujba apostolului.

Deci, a trimis Sfântul apostol pe Tihic să ducă creştinilor din Colose o scrisoare, care se găseşte şi astăzi în Sfânta Scriptură. Şi împreună cu Tihic, apostolul a trimis şi pe Onisim, cu o scrisoare către Filimon, fostul său stăpân.

În scrisoarea aceasta, apostolul îl roagă pe Filimon să-l ierte pe Onisim de greşeala lui şi să-l primească, nu ca pe un rob sau ca pe un frate iubit, ci ca pe Pavel însuşi: ***„Te rog pe tine, scrie Apostolul, pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim, cel de altădată nu-ţi era de folos, dar acum ţie şi mie ne este de folos, pe acesta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea: primeşte-l. Eu***

voiam să-l ţin la mine, ca în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanţuri, în locul tău pentru Evanghelie, dar n-am voit să fac nimic fără de încuviinţarea ta, pentru că fapta ta cea bună, să nu fie silită, ci de bună voie. Că, poate pentru aceea a fost despărţit de tine, ca veşnic să fie al tău, dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca pe un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos, pentru tine şi după trup şi în Domnul. Deci, dacă mă socoteşti părtaş cu tine, primeşte-l pe el ca pe mine" (Filimon 10-17).

Drept aceea, primind scrisoarea Filimon, l-a întâmpinat cu dragoste pe Onisim, ca pe un frate în Hristos, l-a iertat şi l-a eliberat pe el din robie. Iar Onisim, liber, se întoarse la Roma şi-l însoţea pe Sfântul Pavel oriunde acesta propovăduia Evanghelia, până în Spania.

Iar, după sfârşitul apostolului, sfinţit fiind episcop de Sfântul Pavel, Onisim nu înceta a propovădui Împărăţia lui Hristos, mergând din cetate în cetate.

Şi a fost prins, pe vremea prigoanei lui Domiţian (95). Deci, răbdând multe chinuri de la dregătorul Tertil şi rămânând neplecat în credinţă, i s-a tăiat capul.
Şi aşa, Sfântul Onisim s-a numărat cu bărbaţii apostolici ai Domnului.

Întru această zi, cuvânt din Pateric, despre un călugăr, care umbla din mânăstire în mânăstire și despre răbdare.

Un frate oarecare petrecea într-o mânăstire de obște, supunându-se ascultărilor. Și-l iubeau cinci dintre frați, iar unul avea necaz pe el. De aceea, fratele a ieșit din mânăstire. Deci, a mers la alta; și-l iubeau pe dânsul opt frați, iar doi îl urau pe el. Apoi și de acolo a ieșit și a intrat, iarăși, în altă mânăstire; și-l iubeau șapte dintre frați, iar cinci nu-l iubeau.

Însă, fugind și de acolo, s-a dus ca să intre în altă mânăstire, dar mai înainte, până a nu intra, șezând, și-a luat o hârtie și cugeta întru sine: „Dacă îți vei ascu-lta gândurile tale, nici toată lumea nu-ți va ajunge ție, ca s-o umbli." Apoi, s-a făgăduit în inima sa ca să rabde și a scris pe hârtie așa: „Ai ieșit din alte mânăstiri, fiindcă n-ai răbdat ocările și mustrările, iar, aici, te vor necăji pe tine și mai mult decât în celelalte. Să-ți aduci, dar, aminte de toate pricinile, care te izgoneau pe tine și, pe toate acele pricini, le vei afla și aici, oare, vei răbda?" Și a scris: „Întru numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu voi răbda." Deci, strângând răvașul acela, l-a legat în brâul său și, rugându-se, a intrat în mânăstire.

Apoi, petrecând puțină vreme, a început a auzi de la frați ocările cele asupra sa, iar când se necăjea, apuca hârtiuța aceea și citind-o, afla: „Întru numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, voi răbda.” Și întru sine gândea: „Lui Dumnezeu te-ai făgăduit, de la Dânsul să-ți ceri ajutor.” Și așa, se mângâia.
Iar vrăjmașul, nesuferind răbdarea fratelui, a îndemnat pe frați să se înștiințeze că fratele se mângâia, citind acea hârtie. Și, au început ei a zice că este vrăjitor și citind, nu se tulbură. Apoi, mergând la egumen, i-au spus: „Nu putem să trăim cu fratele acesta, că vrăjitor este și în brâul lui sunt farmecele; și, dacă voiești să rămâi cu dânsul, apoi, pe noi să ne slobozești să ne ducem.”

Iar egumenul, duhovnicesc fiind și știind smerenia fratelui, a cunoscut că din zavistia diavolului este ceea ce ziceau ei și a grăit fraților: „Ieşiţi de vă rugați și mă voi ruga și eu; și, după trei zile, vă voi răspunde vouă.”

Deci, când dormea fratele, i-a dezlegat părintele brâul lui, și, citindu-i hârtiuța, îndată a pus-o și a legat-o iarăși în brâul fratelui. Iar după trei zile, au venit frații la egumen, zicându-i: „Spune-ne nouă, ce vei face vrăjitorului aceluia?”

Și le-a zis: „Chemaţi-l pe el".

Deci, venind acela, i-a zis egumenul: „Pentru ce smintești pe fraţi ?”

Iar fratele a zis: „Am greșit, iartă-mă și te roagă pentru mine.”

Iar părintele a zis către fraţi: „Ce ați zis că a făcut fratele acesta ?”

Ei au zis: „Fermecător este și farmecele în brâul lui sunt.”

Și a zis egumenul: „Scoate-ți vraja ta.”

Iar el a răspuns: „Am greșit, iartă-mă.”

Deci, a zis egumenul: "Scoateți voi farmecele lui.”

Iar fratele nu-i lăsa să-i dezlege brâul. Apoi a dezlegat el hârtia și părintele a dat-o la un diacon și i-a poruncit lui ca să stea la un loc înalt și să citească hârtia, zicând: „Să se rușineze diavolul, cela ce învață pe oameni a vrăji.” Și s-a citit hârtia aceea mică, în care era scris așa: „Întru numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, voi răbda.”

Și s-au rușinat frații și s-au închinat egumenului până la pământ, zicând: „Greșit-am, iartă-ne, te rugăm.”

Iar părintele a zis: „Dar, oare, mie se cade să vă închinaţi ? Închinați-vă lui Dumnezeu și fratelui acestuia să-i faceți metanie până la pământ.” Iar fratelui i-a zis: „Roagă-te pentru dânșii, ca să li se ierte lor păcatul.” Și s-a rugat fratele, lui Dumnezeu, pentru dânșii.

Dumnezeului nostru, slavă, acum și pururea și în vecii vecilor ! Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului apostol Onisim (15 februarie)

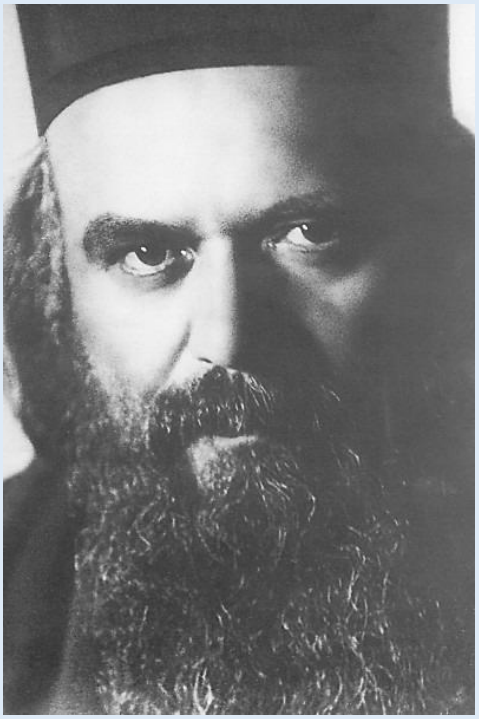

Onisim a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici. El a fost robul lui Filimon, dar greşindu-i cu ceva stăpânului său, de frică a fugit la Roma. Acolo a auzit Evanghelia de la Sfântul apostol Pavel şi a luat Sfântul Botez.

Pentru că Sfântul apostol Pavel îl adusese mai înainte pe Filimon la Sfânta credinţă, el a mijlocit împăcarea intre stăpân şi rob, între Filimon şi Onisim, scriindu-i o epistolă anume în acest scop lui Filimon.

Aceasta este una dintre cele mai emoţionante epistole din întreaga Sfântă Scriptură: ***Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim. Căci poate pentru aceea a fost despărţit de tine câtva timp, ca veşnic să fie al tău, Dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos pentru tine, şi în trup şi în Domnul (Filimon l : 10, 15-16).***

Mişcat de această scrisoare, Filimon cu adevărat 1-a primit pe Onisim ca pe un frate, eliberindu-1 de robie.

Mai târziu Onisim a fost sfinţit episcop de apostolii înşişi şi a primit tronul episcopal al Efesului după Sfântul apostol Timotei. Acest lucru se vede dintr-o Epistolă a Sfântului Ignatie Teoforul.

În vremea persecuţiilor din timpul împăratului Traian, Onisim deja în vârstă, a fost arestat şi adus la Roma.

La Roma, Onisim şi-a prezentat viaţa în faţa judecătorului Terticus, a fost întemniţat, iar la urmă ucis prin decapitare.

O femeie bogată i-a luat trupul şi 1-a aşezat într-un sarcofag de argint, înmormântându-1 cu cinste la anul 190 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Onisim, apostolul

Onesimus
of the 70

Atotslăvitul Onisim, viaţa ca rob şi-a început,
Dar ca apostol a sfârşit-o şi ca mucenic
Al lui Hristos.

Tertilus cel fărădelege pe Onisim l-a întrebat
Din ce neam este.
Creştin este numele meu, iar neamul, Onisim.

Liber sau sclav eşti tu?
Sclav lui Filimon am fost,
şi lui Hristos Dumnezeu sclav credincios
Sunt acum.

Şi pe ce preţ te-a vândut Filimon lui Hristos?
Cu al Său Sânge, Domnul Hristos m-a cumpărat.

Vorbeşte degrabă, dumnezeii împărăţiei
îi cinsteşti tu oare?

Dumnezei nici nu văd, ci doar statui -
Chipuri de felurite fiare; toate închipuiri moarte.

Văd un bivol căruia i se aduc jertfe;
Un berbec căruia i se aduc berbeci,
Şi păsări ce se aduc jertfă unei bufniţi:
Fiare vii ce se aduc jertfă altora moarte,
Cele vii, jertfă celor moarte,
Cele tari, jertfă celor mai slabe!
Nu, aşa unora, eu nu pot să mă-nchin.
Ci Dumnezeului Celui Viu, Stăpânului
Şi Făcătorului a toate, al tău, ca şi al meu,
Doar Lui, o Tertylus,
Doar Lui mă voi închina!

Dar Tertylus îşi râse
De omul lui Dumnezeu,
Şi porunci să fie tăiat cu sabia.

Stăpân peste al său trup,
Capul porunci să i-l taie,
Dar sufletul nu i-l putu lipsi
De slava lui Dumnezeu.

Slăvitul nume al lui Onisim a rămas
Ca cerul şi pământul pe el
În veci să-l slăvească.

Sfântul apostol Onisim (15 februarie)

Acesta a fost unul dintre cei 70 de apostoli. El era robul lui Filimon care crezând în Hristos, se învrednici mai apoi de treapta episcopiei, apoi se numără în ceata celor 70 de apostoli. Onisim, rob fiind şi greşind ceva stăpânului său, fugi la Roma, unde aflând pe Sfântul apostol Pavel în legături şi auzind propovăduirea lui, fu botezat de Sfântul apostol.

De vreme ce, Sfântul apostol Pavel adesese la credinţă şi pe Filimon, îl trimise pe Onisim la acesta cu epistola care s-a păstrat până astăzi, fiind una dintre cele mai duioase scrieri din Sfânta Scriptură. Înduioşat de epistolă, Filimon îl primi pe Onisim ca pe un frate, slobozindu-l din robie.

Mai apoi, Sfântul Onisim merse la Roma unde sluji apostolilor până la fericitul lor sfârşit. Apoi, merse şi propovădui în cetăţi din Spania, Carpetania, Colose şi Patra, iar apoi luă scaunul din Efes, după Sfântul Timotei şi Sfântul Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu.

Fiind prins de necredincioşi, în vremea împărătului Traian, fu dus la Roma, dinaintea eparhului Tertil. La stăruinţa acestuia de a-l îndupleca să lepede dreapta credinţă, Sfânul Onisim răspunse:

- Muncile tale nu pot să mă înfricoşeze, chiar dacă ar fi oricât de cumplite, pentru că mântuindu-mă prin aşteptarea bunătăţilor ce vor să fie şi întărindu-mă cu puterea Hristosului meu, cu înlesnire voi suferi toate cele puse de tine asupra mea.

Atunci porunci eparhul să îl arunce în temniţa cea mai întunecată şi înfricoşătoare, unde petrecu vreme de 18 zile ca în Raiul cel luminos şi în locul cel răcoros, veselindu-se în Domnul.

Deci se adunau la dânsul credincioşii care îi fericeau pătimirea lui, iar pe cei necredincioşi îi povăţuia la calea cunoştinţei adevărului.

După 18 zile, eparhul îl trimise în surghiun la Putiol, unde Sfântul Onisim nu înceta a propovădui şi a povăţui pe mulţi spre viaţa veşnică. Înştiinţându-se de aceasta Tertil, iarăşi fu prins şi adus dinaintea judecăţii sale. Deci aflându-l neînduplecat în credinţă, porunci să fie întins, 4 oameni să îl bată cu toiege, fără cruţare. Bătându-l fără milostivire, îi sfărâmară foarte rău fluierele picioarelor şi alte oase. Apoi, tăindu-i capul, Sfântul Onisim se sălăşlui în cămările de Sus gătite de Dumnezeu apostolilor Săi.

Iar o oarecare femeie de neam împărătesc, fiind creştină, luă trupul sfântului, îl puse în raclă de argint, săvârşind pomenirea mucenicului, câştigându-şi ei, prin rugăciunile lui, pomenire la Domnul, întru cereasca Împărăţie.

Totdeauna ai ocrotit pe cei ce te laudă pe tine, fericite Onisim şi cinstesc pururea prăznuirea ta, stând înaintea Stăpânului cu totul luminat, cu totul strălucit şi cu totul acoperit de fulgerele de acolo. *(Din Canonul Sfântului ce se citeşte la Utrenie)*

Ca o rază dătătoare de lumină te-a luminat pe tine Soarele lumii şi Învăţătorul, ca să luminezi lumea cu lumina propovăduirii şi cu fulgerele cele dumnezeieşti să pierzi întunericul înşelăciunii şi să luminezi cugetele credincioşilor, mărite, prin lucrări de minuni de multe feluri. *(Dintre Stihirile ce se cântă la Vecernie)*

Sfântul Ioan Gură de Aur – Cuvântul al III-lea la Sfântul apostol Pavel

După ce fericitul Pavel ne-a arătat că râvna omenească este puternică şi că noi putem să zburăm chiar în cer, lasă de o parte pe îngeri, arhangheli şi pe celelalte puteri şi uneori ne porunceşte să fim următorii lui Hristos, fiind următorii lui, zicând: ***"Fiţi următorii mei, precum şi eu sunt al lui Hristos"***; iar alteori, fără să se mai dea pe el ca pildă, ne urcă la Însuşi Dumnezeu, spunându-ne: ***"Fiţi dar, următori ai lui Dumnezeu, ca nişte copii iubiţi".***

Iar după ce a arătat că nimic altceva nu ne face următori ai lui Hristos ca vieţuirea pentru binele obştesc şi căutarea folosului fiecărui om, a adăugat: ***"Umblaţi întru dragoste".***

De aceea, ***după ce a spus: "Fiţi următorii mei", vorbeşte îndată despre dragoste, arătând că această virtute, mai cu seamă, ne face să fim aproape de Dumnezeu.*** De altfel şi celelalte virtuţi, deşi mai mici decât aceasta, au în vedere omul, de pildă lupta împotriva poftei, războiul împotriva pântecelui, bătălia împotriva iubirii de arginţi, lupta împotriva mâniei.

Dragostea însă este comună şi nouă şi lui Dumnezeu. Pentru asta şi Hristos spunea: ***"Rugaţi-vă pentru cei ce vă supără, ca să fiţi fiii Tatălui vostru celui din ceruri".***

Ştiind deci şi Pavel că dragostea este capul bunătăţilor, o săvârşea cu toată scumpătatea.

Într-adevăr, nimeni n-a iubit atât pe duşmani, nimeni n-a făcut atâta bine hulitorilor, nimeni n-a suferit atât pentru prigonitori. Nu se uita la cele ce suferea, ci se gândea că şi prigonitorii săi sunt oameni ca şi el. Şi cu cât se înfuriau mai mult, cu atât mai mult îi era milă de nebunia lor. Şi după cum se poartă un tată cu copilul lui cuprins de nebunie – căci tatăl plânge şi i se rupe inima de milă cu atât mai mult cu cât copilul bolnav îl ocărăşte şi-l loveşte mai cumplit, tot astfel şi Pavel se purta cu ei cu mai multă dragoste.

Ascultă cât de blând, cât de drăgăstos ne vorbeşte despre cei care l-au biciuit de cinci ori, care l-au lovit cu pietre, care l-au legat, care însetau de sângele lui şi doreau în fiecare zi să-l sfâşie! ***"Le mărturisesc, spune Pavel, că au râvnă pentru Dumnezeu, dar nu după cunoştinţă".***

Iar pe cei ce se făleau faţă de iudei, îi înfrâna spunându-le: ***"Nu te îngâmfa, ci teme-te! Căci dacă Dumnezeu n-a cruţat ramurile cele fireşti, nu te va cruţa nici pe tine".*** Dar când a văzut că hotărârea dumnezeiască s-a abătut asupra lor, a făcut singurul lucru pe care putea să-l facă: plângea necontenit pentru ei, suferea, oprea pe cei ce voiau să se arunce asupra lor şi se străduia să le găsească, pe cât putea, măcar o umbră de iertare. Şi pentru că nu putea să-i înduplece cu cuvântul din pricina îndărătniciei şi învârtoşării inimii lor, se îndrepta spre necontenite rugăciuni, spunându-le: ***"Fraţilor, dorinţa mea şi rugăciunea mea cea către Dumnezeu, pentru ei, este spre mântuire".***

Le dădea însă şi nădejdi bune, spunându-le: ***"Dumnezeu nu-Şi ia înapoi harurile şi chemarea"***, ca ei să nu-şi piardă cu totul nădejdea şi să piară. Toate aceste cuvinte porneau din grija şi dragostea lui cea puternică pentru ei. Cuvintele lui Pavel se asemănau cu ale lui Isaia, care spunea: ***"Va veni din Sion Izbăvitorul şi va întoarce pe Iacov de la păgânităţile lui".***

Tare era tulburat şi îndurerat Pavel când vedea că iudeii merg spre pieire! De aceea adeseori izvodea mângâieri durerii sale; uneori zicea: ***'Va veni izbăvitorul şi va întoarce pe Iacov de la păgânităţile lui"*** iar alteori: ***"Aşa şi aceştia n-au ascultat acum, ca, prin mila către voi, să fie şi ei miluiţi".***

Lucrul acesta l-a făcut şi Ieremia, silindu-se şi căutând să găsească oarecare cuvânt de apărare pentru cei păcătoşi. Uneori spunea: ***"Dacă păcatele noastre stau împotriva noastră, fă milă cu noi pentru numele Tău"***, iar alteori: ***"nu este voia***

omului calea lui, nici omul nu va merge şi nu-şi va săvârşi călătoria lui”; iar în altă parte David spune: ***“Adu-ţi aminte că ţărână suntem”.***

Cei ce se roagă pentru cei păcătoşi au obiceiul să izvodească o umbră de apărare, când nu au nimic binecuvântat de spus întru apărarea lor. Asta nu înseamnă că spusele lor sunt întărite de fapte sau că pot fi luate drept dogme, nu, ele sunt cuvinte de mângâiere pentru cei ce suferă, pentru cei ce sunt pe calea pierzaniei. Deci şi noi, să nu luăm întocmai cele spuse de Pavel pentru apărarea iudeilor, ci să vedem în ele sufletul său îndurerat, care caută să spună ceva întru apărarea celor păcătoşi.

Dar oare Pavel a avut o astfel de purtare numai faţă de iudei, nu şi faţă de păgâni? ***Pavel era blând cu toţi oamenii şi cu cei din neamul lui şi cu cei de alt neam.*** Ascultă ce-i spune lui Timotei: ***“Un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând cu toţi, învăţător, îngăduitor, povăţuind cu blândeţe pe toţi cei ce-i stau împotrivă, că doar le va da lor pocăinţă, ca să cunoască, adevărul şi să scape din cursa diavolului, în care erau prinşi de el, spre a-i face voia”.***

Vrei să-l vezi cum vorbeşte cu păcătoşii? Ascultă ce spune scriind corintenilor: ***“Mă tem ca nu cumva venind, să vă găsesc nu cum voiesc”.*** Iar puţin mai jos spune: ***“Ca nu cumva, venind iarăşi, să mă umilească Dumnezeul meu faţă de voi şi să jelesc pe mulţi care au păcătuit şi nu s-au pocăit de desfrânarea şi necurăţia ce au săvârşit”.*** Iar galatenilor, scriindu-le, le spunea: “***Copiii mei, pentru care sufăr iarăşi durerile naşterii, până ce Hristos va lua chip în voi!”.*** Iar pentru cel ce a făcut desfrânare, ascultă-l că suferă tot atât de mult ca şi el, şi-i roagă pe corinteni, spunându-le: ***“Arătaţi-i dragoste”.*** Când l-a alungat din Biserică, a făcut-o cu multe lacrimi: ***“Căci din multă întristare şi cu strângere de inimă v-am scris, nu ca să vă întristaţi, ci ca să cunoaşteţi dragostea pe care cu prisosinţă o am pentru voi”.*** Şi iarăşi: ***“M-am făcut pentru iudei ca un iudeu; pentru cei de sub lege, ca unul de sub lege; pentru cei neputincioşi, ca un neputincios; tuturor m-am făcut toate ca măcar pe unii să mântui”.*** Iar în altă parte spune iarăşi: ***“Ca să înfăţişez pe tot omul desăvârşit în Hristos Iisus”.***

Ai văzut suflet care depăşeşte tot pământul? nădăjduia să înfăţişeze lui Dumnezeu pe tot omul; şi în ceea ce-l priveşte, i-a înfăţişat pe toţi: ca şi cum ar fi născut el pe toţi oamenii lumii, aşa se frământa, aşa alerga, aşa se străduia să-i ducă pe toţi în Împărăţia Cerurilor, ajutând, făgăduind, rugându-se, cucerindu-se, înfricoşând pe draci, alungând pe stricătorii de suflete. Şi toate acestea le făcea prin viu grai, prin epistole, cu cuvântul, cu fapta, prin ucenicii lui, prin el însuşi. Îndrepta pe cei căzuţi, întărea pe cei ce stau în credinţă, ridica pe cei ce zăceau la pământ, mângâia

pe cei cu inima zdrobită, încuraja pe cei trândavi; striga înfricoşător către vrăjmaşi, se uita cu asprime la duşmanul.

Ca un general sau ca un prea iscusit doctor, el era şi om de corvoadă şi purtător de scut şi apărător. Era totul în tabără. Arăta multă purtare de grijă şi multă râvnă nu numai în cele duhovniceşti, ci şi în cele trupeşti. Ascultă ce scrie unui întreg popor, pentru o singură femeie: ***"Vă încredinţez pe Febe, sora noastră, care este diaconiţă a Bisericii din Chenhrea, ca să o primiţi în Domnul, cum se cuvine unor sfinţi şi s~o ajutaţi în orice va avea nevoie de voi".*** Şi iarăşi: ***"Ştiţi casa lui Ştefanas …ca să vă supuneţi şi voi unora ca aceştia".*** Şi iarăşi: ***"Cunoaşteţi-i pe astfel de oameni".***

Că şi acesta este semnul deosebitor al iubirii de oameni a sfinţilor: ei dau ajutor în nişte împrejurări ca acestea. Tot astfel şi Elisei, n-a fost de folos numai în cele duhovniceşti femeii care l-a găzduit, ci s-a silit să o răsplătească şi în cele trupeşti. Pentru aceea şi spunea: ***"Ai nevoie să vorbesc cu împăratul sau cu vreun dregător?".***

Pentru ce te minunezi că Pavel recomandă pe unele persoane în epistolele sale, când el n-a socotit nepotrivit să se îngrijească chiar de hrana pentru drum a celor pe care-i chema la el şi să aştearnă asta în epistolele sale? Scriindu-i lui Tit, îi spune: ***"Pe Zenas, legiuitorul şi pe Apollo trimite-i la drum degrabă şi vezi să nu le lipsească nimic".*** Dacă atunci când chema la sine pe cineva dădea astfel de sfaturi, cu atât mai mult făcea tot ce-i stătea în putinţă când vedea pe cineva în primejdie. De pildă, în epistola către Filimon, cât de multă râvnă pune pentru Onisim, cât de înţelept şi cât de plin de grijă îi scrie!

Dacă nu se dă în lături de a scrie o întreagă epistolă pentru un sclav şi acesta fugar şi hoţ al multor lucruri din casa stăpânilor, gândeşte-te cât de mare era grija lui pentru alţii. ***Numai un singur lucru socotea cu adevărat ruşinos: Să treacă cu vederea ceea ce trebuia îndeplinit pentru mântuirea aproapelui.***

Pentru înfăptuirea acestui lucru punea totul în mişcare; nu pregeta să cheltuiască cuvinte, bani, trupul său chiar, pentru cei ce aveau să se mântuiască. El, care şi-a dat viaţa de mii şi mii de ori în primejdie de moarte, şi-ar fi cruţat cu atât mai puţin banii dacă i-ar fi avut. Dar pentru ce spun: dacă i-ar fi avut? Când e vorba de Pavel, poţi spune că nu cruţa banii chiar când nu-i avea. Să nu socoteşti că sunt o ghicitură cuvintele mele. Ascultă-l iarăşi pe Pavel, că însuşi o spune: ***"Cu multă plăcere voi cheltui şi mă voi cheltui pentru sufletele voastre".***

Iar în cuvântarea ţinută efesenilor spunea: ***"Voi înşivă ştiţi că pentru trebuinţele mele şi ale celor ce sunt cu mine au slujit acestea".*** Fiind mare în dragoste, care e capul virtuţilor, era mai arzător decât flacăra. Şi cum fierul care cade în foc ajunge cu totul foc, tot astfel şi Pavel, aprins fiind de focul dragostei, ajunge în întregime dragoste.

Fiind ca un tată obştesc al întregii lumi, se purta ca un părinte trupesc; dar, mai bine spus, depăşea pe toţi părinţii prin grija lui şi de cele trupeşti, şi de cele sufleteşti.

Dădea pentru iubiţii lui copii: banii, cuvintele, sufletul, totul. Din pricina asta numea dragostea plinire a legii, legătură a desăvârşirii, mamă a tuturor virtuţilor, început şi sfârşit ale virtuţii.

De aceea şi spunea: ***"Iar ţinta poruncii este dragostea din inimă curată şi din cuget bun"***; şi iarăşi: ***"Poruncile, să nu preacurveşti, să nu ucizi şi orice altă poruncă, se cuprind în acest cuvânt, adică să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi".***

Aşadar, ***pentru că dragostea este început şi sfârşit în toate bunătăţile, să urmăm pe Pavel şi în aceasta. Căci prin dragoste a ajuns Pavel ceea ce a ajuns.*** Să nu-mi vorbeşti de morţii pe care i-a înviat, nici de leproşii pe care i-a curăţit. Dumnezeu nu-ţi cere astfel de fapte. Dobândeşte dragostea lui Pavel şi vei avea o cunună desăvârşită.

- Cine o spune?

- El, tatăl dragostei! El, care a pus dragostea mai presus de semne, mai presus de minuni, mai presus de altele mii şi mii. Pentru că o săvârşea în chip desăvârşit, de asta îi şi cunoştea temeinic tăria.

Prin dragoste a fost Pavel ceea ce a fost şi nimic nu l-a făcut pe el aşa de vrednic ca puterea dragostei.

De aceea şi spunea: "Râvniţi harurile cele mai bune; dar vă arăt o cale încă şi mai înaltă", adică dragostea, calea cea mai bună şi cea mai uşoară.

Pe această cale deci să umblăm şi noi neîncetat, ca să vedem şi pe Pavel, dar, mai bine spus, pe Stăpânul lui Pavel şi să dobândim cununile cele nestricăcioase, cu

harul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia slava şi puterea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(din Predici la Sărbători Împărăteşti şi Cuvântări de laudă la Sfinţi, Editura Institutului Biblic şi de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2002)

Sfântul Porfirie Kafsokalivitul - Să vă întoarceţi către iubirea lui Hristos!

Foto: Adrian Sârbu

Mulţi oameni, şi chiar creştini, nu primesc deloc existenţa diavolului. Pe diavol, însă, nu-l poţi tăgădui. Cred că diavolul există, şi chiar zic că dacă scoţi din Evanghelie credinţa în existenţa diavolului, ce se întâmplă? Se duce Evanghelia. Căci pentru aceasta a venit Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrările diavolului (I Ioan 3, 8). Mai spune Sfânta Scriptură: Şi demonii cred şi se cutremură (Iacov 2, 19). Iar altundeva: …ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morţii, adică pe diavolul (Evrei 2, 14). Aceste fragmente ce arată? Nu vorbesc despre surparea diavolului de către Hristos Însuşi? Nu putem trece cu vederea existenţa diavolului, ale cărui lucrări a venit să le surpe Hristos.

Eu însă vă spun: în loc să vă îngrijiţi de diavol şi de vicleniile lui, în loc să vă îngrijiţi de patimi, să vă întoarceţi către iubirea lui Hristos. Să vedem ce zice poetul în canonul Sfântului Onisim: „Cu cugetul tău cel vitejesc, fericite Onisim, ai călcat măiestriile înşelăciunii, surpându-le pe ele cu organele dreptei credinţe, înţelepţitule de Dumnezeu…”.

Aici te poţi minuna de duhul poetului, care pune meşteşug în alcătuirea troparului. Vrăjmaşul întindea curse şi capcane, iar Sfântul Onisim îl punea pe fugă cu „cuget vitejesc”. Cu acest cuget vitejesc îi biruia pe toţi. Îl slăvea, era plin de înflăcărare pentru Hristos.

(Ne vorbeşte părintele Porfirie - Viaţa şi cuvintele, Traducere din limba greacă de Ieromonah Evloghie Munteanu, Editura Egumeniţa, 2003, pp. 248-249)

Părintele Teofil Părăian - „Despre prietenie“

Îmi pare bine că vorbesc despre prietenie, pentru că eu spun despre mine că sunt o realizare a prietenilor mei.

Mai mult decât alţii la care se implică prietenii lor, eu prin situaţia mea specială, am avut nevoie de oameni care să şi facă ceva pentru mine, nu numai să se simtă bine în preajma mea şi eu să mă simt bine în preajma lor. Am avut nevoie de oameni care să intervină în viaţa mea, prin ajutorul pe care mi l-au dat. Chiar şi o orientare, un drum făcut cu cineva, pentru mine are altă valoare decât un drum pe care-l fac doi prieteni, unul lângă altul.

Din copilărie, am avut copii apropiaţi… apoi la şcoală, la liceu. Eu am făcut liceul la Timişoara, la un liceu de văzători, fiindcă pe atunci nu exista un liceu anume pentru cei lipsiţi de vedere. Am avut prieteni care m-au ajutat, mi-au citit, au făcut să mă simt bine împreună cu ei. La fel şi la Teologie – eu am făcut Teologia la Sibiu, între 1948 şi 1952 – şi acolo am avut prieteni. Şi la mănăstire am prieteni.

Şi să ştiţi că nu m-am despărţit de niciunul dintre prietenii mei de odinioară, ci pe toţi îi port în suflet, pe toţi îi am în vedere; toţi au intrat în componenţa fiinţei mele, prin ceea ce au făcut pentru mine. Toţi prietenii mei sunt prezenţi în

conştiinţa mea, toţi prietenii mei au loc în inima mea şi – bineînţeles, e reciprocitate – şi eu în inima lor.

Îmi aduc aminte că eram elev de liceu şi am dat un examen pentru bursă. Eu scriam la maşina de scris, fiindcă profesorii nu cunoşteau scrisul special pe care-l folosesc eu pentru mine (Braille) şi era o convenţie la liceul unde am studiat eu: cei lipsiţi de vedere să scrie la maşina de scris, aşa încât profesorii să-şi poată da seama de cunoştinţele pe care le aveam noi, cei care nu puteam să scriem cu stiloul.

La examenul acela de bursa ni s-a dat să scriem o lucrare cu titlul: "Prietenii mei". Nu-mi mai aduc aminte ce-am scris în legătură cu prietenii mei, cum i-am descris, ce-am spus despre ei: cum mă simt eu în faţa lor, cum au intrat ei în gândurile mele, în simţămintele mele, cum mă raportez eu la ei, cum se raportează ei la mine. Nu-mi mai aduc aminte ce-am scris dar mi-a rămas gândul acesta: "Prietenii mei".

De multe ori mă gândesc la prietenii mei şi de fiecare dată am o bucurie, am o întâlnire în conştiinţa mea, în interiorul meu. Am bucuria aceea pe care o ai când te întâlneşti cu cineva care ţi-e drag şi de care eşti încredinţat că şi lui i-e drag de tine. Îi port pe toţi prietenii mei în conştiinţa mea, pe toţi câţi au "ctitorit" cumva la ceea ce sunt eu, pe toţi care au făcut ceva pentru mine. Prietenii mei de odinioară, prietenii mei de acum, prietenii mei de totdeauna. Prietenii mei sunt în conştiinţa mea.

De obicei, când te întâlneşti cu cineva cu care rămâi în legătură, ai impresia că cel cu care eşti în legătură nu-i numai acolo unde-l ştii tu că este. De exemplu, am un prieten în America, ştiu că este în America, dar mai ştiu ceva: mai ştiu că el este şi în sufletul meu. Şi mă gândesc, de multe ori, că prietenii mei, când se întâlnesc cu mine, se întâlnesc şi cu ei: se întâlnesc cu ei, cei din sufletul meu. Pentru că e legătura aceasta, pe care nu ţi-o poate nimici nimeni şi nimic. Când ai câştigat o legătură de felul acesta, o legătură prietenească, eşti conştient că această legătură nu ţi-o poate nimici nimeni şi nimic.

Poeta Zorica Laţcu a scris o poezie intitulată "Te port în mine". Poezia aceasta exprima afirmaţiile pe care le face persoană care iubeşte, în legătură cu persoana iubită. E sugestiv chiar şi numai titlul: "Te port în mine". Poezia, în desfăşurarea ei, tocmai asta arată, că cel pe care îl iubeşti nu-i numai în afară de tine, ci e şi în tine. Poţi să-i spui: "te port în mine!"

Te port în mine (de Zorica Laţcu)

Te port în suflet, ca pe-un vas de preţ,
Ca pe-o comoară-nchisă cu peceţi,
Te port în trup, în sânii albi şi grei,
Cum poartă rodia sămânţa ei.
Te port în minte, ca pe-un imn sfinţit,
Un cântec vechi, cu crai din Răsărit.
Şi port la gât, nepreţuit şirag,
Strânsoarea cald-a braţului tău drag.

Te port în mine tainic, ca pe-un vis,
În cer înalt de noapte te-am închis.
Te port, lumină rumenă de zori,
Cum poartă florile mireasma lor.

Te port pe buze, ca pe-un fagur plin,
O poamă aurită de smochin,
Te port în braţe, horbote subţiri,
Mănunchi legat cu grijă, fir cu fir.

Cum poartă rodul floarea de cais,
Adânc te port în trupul meu şi-n vis.

Deci şi în vis. Pe cel pe care îl cuprinzi în suflet, îl cuprinzi în toate ale tale. De câte ori te gândeşti la un prieten, nu te gândeşti la cineva de departe, ci te gândeşti la cineva pe care îl porţi în suflet.

Când eram student la Teologie, mitropolitul Nicolae Bălan l-a întrebat pe un prieten al meu – un om cu care m-am simţit eu totdeauna bine şi care m-a şi ajutat mult pe vremea aceea – l-a întrebat care-i cel mai bun prieten al lui. Eu nu eram de faţă acolo; şi el a spus că eu sunt prietenul cel mai bun al lui. Şi mitropolitul zice: "Dar el te recunoaşte de prieten?" De ce s-a pus această întrebare? S-a pus această întrebare pentru că prietenia este cu reciprocitate. Când zici "prietenie", zici "relaţie socială"; când zici "prietenie", te gândeşti la o legătură care există între tine şi cel pe care-l ştii că ţi-este prieten.

Sunt multe feluri de relaţii sociale în lumea aceasta. Există relaţii de familie, în primul rând: relaţii de rudenie, relaţii între părinţi şi copii, între copii şi părinţi, relaţii între fraţi, relaţii între rude apropiate. Există relaţii de colegialitate, există relaţii pe care le dau preocupările comune. Prietenia însă este ceva cu totul deosebit. E altceva decât relaţiile de familie. Este o vorbă, referitoare la ce

deosebire e între fraţi şi prieteni. Se zice aşa: fraţii ţi-i dă Dumnezeu, iar prietenii ţi-i alegi singur.

Cândva, la noi la mănăstire a venit un sas din Agniţa cu cineva din Germania. Şi l-am întrebat dacă sunt rude. Iar el a zis: "Nu, suntem mai mult decât rude: suntem prieteni". Mi-a plăcut tare mult afirmaţia aceasta: suntem mai mult decât rude, suntem prieteni.

Deci mitropolitul Nicolae Bălan l-a întrebat pe colegul meu (cu care puteam să fiu doar coleg, nu trebuia neapărat să fiu şi prieten, dar cu care eram, de fapt, prieten şi sunt şi acum, deşi n-am mai comunicat noi foarte mult): "Bine, tu zici că e cel mai bun prieten al tău, dar el te recunoaşte de prieten?" Bineînţeles, colegul a spus că el crede că da. Şi avea dreptate: eram prieteni, suntem prieteni.

Eu am o vorbă: toate prieteniile mi le-am programat pe veşnicie. Eu niciodată nu m-am gândit că o prietenie urmează să înceteze. Totdeauna când am ajuns prieten cu cineva, am zis: domnule, prietenia asta o am pe Veşnicie. Şi mi se pare foarte, foarte curios, când îmi spune cineva: "Am avut un prieten, dar ne-am certat". Nu-mi pot închipui aşa ceva, adică să fi avut un prieten şi să nu-l mai ai.

Bineînţeles că am pierdut şi eu prietenii dar le-am pierdut, zic eu, nu din cauza mea, ci din alte pricini; adică cel care a fost prieten cu mine, cu vremea m-a cam uitat, m-a cam ocolit.. ştiu eu n-a mai avut vreme de mine. Se poate pierde o prietenie şi în sensul acesta, dar eu mi-am făcut totdeauna partea mea de prietenie şi oricând s-ar întâmpla să vină unul dintre cei pe care eu îi ştiu că sunt prieteni cu mine oricare ar veni, îşi găseşte locul pe care l-a avut totdeauna în sufletul meu pentru că – încă o dată spun – toate prieteniile mi le-am programat pentru veşnicie.

Stimaţi ascultători, am zis că prietenia este o relaţie socială care are o situaţie cu totul deosebită decât oricare altă relaţie socială. Mi-a venit cândva în minte un gând pe care îmi pare bine că nu l-am uitat şi anume că prietenia este ceva din realitatea Raiului. Dacă vrei să ştii în ce relaţii sunt locuitorii cerului, în ce relaţii sunt cei care sunt în Rai, mă gândesc că sunt în relaţii de prietenie. Aceasta şi pentru că prietenia e ceva cu totul deosebit şi pentru că Domnul Hristos însuşi, aici, pe pământ, a avut prieteni – pe ucenicii Săi i-a numit prieteni.

Citim în Sfânta Evanghelie de la Ioan că le-a spus, cândva, ucenicilor, în cuvântarea de despărţire (în acea cuvântare pe care a ţinut-o Domnul Hristos înainte de Sfintele Sale Pătimiri): "Voi sunteţi prietenii Mei dacă faceţi ceea ce vă poruncesc" (Ioan 15, 14). Deci prietenia e condiţionată. În cazul acesta, prietenia

era condiţionată de împlinirea poruncilor. De ce a zis Domnul Hristos: "Sunteţi prietenii Mei dacă faceţi ceea ce vă poruncesc"? Pentru că, dacă cineva nu face ceea ce porunceşte Domnul Hristos, nu poate să intre în relaţie de prietenie cu El.

Domnul Hristos totdeauna e binevoitor faţă de oameni, dar le cere şi oamenilor ceva. Ucenicilor Săi le-a cerut să facă ceea ce le-a poruncit El, pentru că iubirea faţă de Domnul Hristos nu ne-o putem arăta altfel decât împlinind poruncile Lui. A şi zis Domnul Hristos: ***"Cel ce păzeşte poruncile Mele, acela este care Mă iubeşte.. Şi-l voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta lui" (Ioan 4, 21).*** Şi, mai departe: ***"Cel ce păzeşte cuvântul Meu, acela este care Mă iubeşte, şi Tatăl Meu îl va iubi şi vom veni la el şi la el Ne vom face locaş" (Ioan 14, 23).*** Este un cuvânt pe care noi îl citim în Sfânta şi la care nu ne gândim, poate, cât ar trebui. E vorba de venirea Hristos şi a Tatălui ceresc în conştiinţa celor care stau în faţa Tatălui ceresc şi în faţa Domnului Hristos cu simţăminte prieteneşti.

Sfinţii sunt consideraţi prieteni ai lui Dumnezeu. Domnul Hristos i-a privit pe ucenicii Săi cu bunăvoinţă prietenească. A avut Domnul Hristos alţi prieteni? În Sfânta Evanghelie de la Ioan citim că Lazăr – un credincios din vremea aceea, care avea şi două surori, Marta şi Maria – era prieten al Domnului Hristos. Şi Domnul Hristos a spus, cândva: "Lazăr, prietenul nostru, a adormit" (Ioan 11, 11). A zis: "Lazăr, prietenul nostru" – adică al Meu şi al vostru; al Meu şi al vostru, ca ucenici ai Mei. "Prietenul nostru a adormit." Cine? "Lazăr, prietenul nostru." Se spune în Sfânta Evanghelie că surorile lui Lazăr, Marta şi Maria, I-au trimis vorbă Domnului Hristos că Lazăr este bolnav. Şi se mai spune că Domnul Hristos îl iubea pe Lazăr şi le iubea şi pe surorile lui, pe Marta şi pe Maria. Şi apoi, a urmat învierea din morţi a lui Lazăr, pe care Domnul Hristos l-a adus de la moarte la viaţă.

Aşadar, Domnul Hristos este deschis spre oameni, pe care îi aşteaptă să fie şi ei deschişi spre El, cu prietenie, cu cele două elemente ale prieteniei.

Esenţa prieteniei o constituie iubirea şi respectul. Dar în prietenie, aceste elemente, iubirea şi respectul, trebuie să fie cu reciprocitate. Dacă nu e reciprocitate, arunci nu există prietenie.

Poate să-ţi fie cineva simpatic; e o manifestare de iubire; îţi place de cineva, ţi-e drag de cineva. Iar dacă ţi-e drag de el, dacă ţi-este simpatic, e o bucurie pentru tine, care-l ai în vedere pe cel către care îţi este simpatia, pe cel către care îţi este iubirea. Dar trebuie să fie reciprocitate, pentru că altfel nu poate fi vorba de prietenie, în prietenie, oferi şi primeşti: oferi iubire şi respect şi primeşti iubire şi

respect. Dacă numai oferi, dar nu şi primeşti, în cazul acesta nu poate fi vorba de o prietenie.

Sunt unii care, la întrebarea: "Cu cine eşti prieten?", răspund: "Sunt prieten cu toţi". Se spune însă şi pe bună dreptate, că un prieten al tuturor nu-i prietenul nimănui. De ce? Pentru că nu se poate realiza această relaţie decât într-un cerc restrâns şi decât acolo unde şi oferi şi primeşti.

Dacă atunci când oferi iubire şi respect, calculezi şi aştepţi iubire şi respect din partea celuilalt şi calculezi cât oferi şi cât primeşti, nu poate fi vorba despre o prietenie. Cineva spunea: "Iubirea nu calculează"; şi tot acela spunea mai departe: "Numai iubirea calculează". Deci iubirea, când oferă, nu se gândeşte: "Am dat prea mult", pentru că cel care iubeşte are bucuria de a oferi şi oferă, împreună cu iubirea lui şi cu respectul lui, chiar inima lui.

Fac aici o paranteză. ***Mi-e tare drag să mă gândesc la Epistola Sfântului apostol Pavel către Filimon, o epistolă din Noul Testament, scurtă, de mulţi nebăgată în seamă, de mulţi neştiută… Dar este extraordinar de frumoasă! E o scrisoare a Sfântului apostol Pavel, trimisă unui credincios din Colose, pe nume Filimon. Un om de vază, un om cu stare bună, un om care avea sclavi; el era creştin, iar din casa lui plecase un sclav, pe ascuns, care mai şi furase ceva din casa stăpânului. În cele din urmă - aşa cum rânduieşte Dumnezeu lucrurile - acel sclav, pe nume Onisim, a ajuns în închisoare, unde era închis şi Sfântul apostol Pavel şi acolo a fost convertit de Sfântul apostol Pavel.***

Şi când să plece din închisoare, Sfântul apostol Pavel l-a îndemnat să se ducă la stăpânul lui. Lucru foarte important, stimaţi ascultători! Sfântul apostol Pavel şi scrie: "Eu puteam să-l reţin, că mi-era de folos mie, dar n-am vrut să-l reţin fără voia ta" - îi scrie lui Filimon. Deci l-a trimis la Filimon.. dar nu l-a trimis cu mâna goală, ci l-a trimis cu o scrisoare.

Eu vă pun la inimă lucrul acesta şi vă rog să citiţi scrisoarea aceasta, a Sfântului apostol Pavel către Filimon. În scrisoare, Sfântul apostol Pavel îl recomandă pe Onisim, pe sclavul fugar; i-l recomandă lui Filimon, căruia îi scrie, între altele: "Ţi-l trimit pe el, chiar inima mea. Primeşte-l pe el cum m-ai primi pe mine".

E foarte frumos! E zguduitor de minunat! Ţi-l trimit pe el, dar ştii ce-ţi trimit, când îl trimit pe el? Îţi trimit inima mea. Ori el, ori eu, e-acelaşi lucru; ori el, ori inima mea, e acelaşi lucru. Ţi-l trimit pe el: chiar inima mea ţi-o trimit.

Primeşte-l pe el cum m-ai primi pe mine. Aşa ceva trebuie să se întâmple în prietenie, ca să fie prietenia prietenie.

Despre Filimon, Sfântul apostol Pavel scria: "Sufletele sfinţilor se odihnesc întru tine, frate". Deci tu, Filimon, ai darul acesta de a-i odihni pe oameni; oamenii care te cunosc pe tine se odihnesc în existenţa ta.

Aşa ceva trebuie să se întâmple în prietenie. În prietenie oferi fără să calculezi, pentru că iubirea nu calculează când oferă şi iubirea calculează când primeşte. De ce calculează când primeşte? Ca să nu-i fie indiferentă iubirea celuilalt şi ca să poată să ofere şi mai mult, dacă poate oferi mai mult. Pentru că, de obicei, omul, când oferă ceva din iubire, oferă din bucuria de a oferi. Oferă inima lui, se dăruieşte pe sine însuşi celui pe care îl are în vedere ca prieten şi îl primeşte pe celălalt în inima sa, pentru că şi acela oferă ceea ce primeşte: iubire şi respect.

Cineva compara prietenia cu confluenţa a două râuri. Se şi spune că prietenia este confluentă între iubiri, între iubirea celor care sunt prieteni. Aşa cum două râuri pornite de pe povârnişuri de munte diferite pot ajunge să se întâlnească într-un loc şi apoi merg împreună în amestecul apelor, încât nu se mai poate face deosebire între apa care vine dintr-un râu şi apa care vine din celălalt rău, ci este o amestecare de ape, tot aşa-i şi în ceea ce priveşte iubirea şi respectul între prieteni. Se ajunge la o confluenţă între iubiri, se ajunge la o confluenţă între cinstiri, se ajunge la o proprietate comună.

Bineînţeles că toate ale omului sunt la nivelul omului, fiecare îşi trăieşte prietenia la nivelul lui. Însă o prietenie umbrită de darul lui Dumnezeu şi întemeiată pe poruncile lui Dumnezeu este sigură. Am zis că prietenia este confluenţa între iubiri. Dacă în cele două râuri care pornesc de pe povârnişul de munte diferite şi ajung la confluenţă se reflectă soarele, avem în aceasta o imagine reală a unei prietenii umbrite de darul lui Dumnezeu.

În orice prietenie adevărată a oamenilor credincioşi, legătura este făcută nu numai la nivelul omului, ci şi din darul Domnului. Dumnezeu nu poate fi absent dintr-o prietenie a oamenilor credincioşi, dintr-o prietenie adevărată, cum a fost, de exemplu, prietenia dintre Sfântul Vasile cel mare şi Sfântul Grigorie de Nazianz, care au fost prieteni până la aşa măsură încât se spunea despre ei că au un suflet în două trupuri. Trupurile le erau deosebite, dar sufletele le erau apropiate. Erau apropiate prin iubire şi respect. Nu puteau să fie unul fără celălalt, se simţeau legaţi unul de celălalt. Aveau acelaşi drum, la biserică şi la şcoală, aveau aceeaşi

activitate, aveau aceleaşi năzuinţe, urmăreau acelaşi scop - desăvârşirea creştină. Au rămas în conştiinţa Bisericii ca un exemplu de prietenie adevărată.

Stimaţi ascultători, prietenia este şi un dar de la Dumnezeu. Prietenia este fericitoare de suflet. Mai ales la tinereţe, oamenii sunt mai capabili de iubire, se simt mai atraşi unii faţă de alţii; mai ales la tinereţe, oamenii îşi revarsă iubirea cu reciprocitate, îşi revarsă respectul cu reciprocitate şi sunt fericiţi din această legătură prin iubire şi prin cinstire.

În ceea ce priveşte iubirea, noi avem o poruncă a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, o poruncă pe care trebuie să recunoaştem că n-o prea băgăm în seamă. Eu am vorbit în mai multe locuri despre "Cuvinte din Evanghelie prea puţin băgate în seamă", despre cuvinte pe care noi, de multe ori, nici nu le socotim a ni se adresă nouă, deşi de vreme ce le cunoaştem, sunt cuvinte pe care Domnul Hristos ni le-a adresat şi nouă.

Eram odată la o înmormântare în Sâmbăta de Sus şi le-am spus oamenilor nişte texte din Epistola către Coloseni. Şi mi-a venit în minte să le spun că de fapt Epistola către Coloseni nu-i numai către coloseni, ci e şi către sâmbeteni. Adică orice epistolă, orice scriere a Noului Testament, orice scriere a Scripturii, pe care o cunoaştem, este şi pentru noi. Prin urmare, ceea ce ştim noi din Evanghelie este şi pentru noi, chiar dacă nu ni se adresează nouă direct – în înţelesul că e scris în Evanghelie că acel cuvânt l-a adresat Domnul Hristos ucenicilor Săi.

Referitor la cuvinte pe care nu le prea băgăm în seamă, considerând că n-au fost spuse pentru noi, voi aduce în atenţie un episod relatat de Sfântul Evanghelist Luca în Evanghelia sa. Când Domnul Hristos propovăduia învăţătura creştină şi erau mulţi în jurul lui, unii erau acolo de multă vreme şi fiind către seară, ucenicii I-au zis Domnului Hristos: ***"Dă drumul mulţimilor, să se ducă prin sate ca să-şi cumpere de mâncare".*** Iar Domnul Hristos le-a spus un cuvânt care avea atunci valoare în special pentru ucenici: ***"N-au trebuinţă să se ducă, daţi-le voi să mănânce" (Luca 9, 13).***

Prin cuvintele acestea, Domnul Hristos voia să-i intereseze pe ucenici pentru binele celor la care se gândeau ei, dar se gândeau altfel decât a avut în vedere Domnul Hristos şi anume, ucenicii voiau să-i lase pe oameni să se descurce singuri, fără ceea ce ar fi putut să facă ucenicii pentru ei. I-au zis Domnului Hristos: "Dă drumul mulţimii să se ducă să-şi cumpere de mâncare". Or Domnul Hristos n-a vrut să-i lase pe oameni să se descurce ei singuri, ci le-a dat ucenicilor ideea să

facă ei ceea ce pot pentru oamenii aceia. A zis: “N-au trebuinţă să se ducă, daţi-le voi să mănânce”.

Să ştiţi că acest cuvânt este un cuvânt veşnic, nu-i un cuvânt ocazional, un cuvânt pe care l-a spus Domnul Hristos cândva, doar ca să se ştie că l-a spus. Nu, ci este un cuvânt pe care trebuie să-l ştim şi noi şi pe care să-l avem în vedere, pentru că şi nouă ni-l spune Domnul Hristos. Deci, dacă noi suntem înclinaţi să-i lăsăm pe oameni să facă ceea ce pot face fără noi, să ne gândim că ar trebui să ne implicăm şi noi şi să facem şi noi ceva pentru ei.

Adică gândul cel dintâi să nu fie: “Ce poate face omul acesta fără mine?”, ci gândul cel dintâi trebuie să fie: “Ce pot face eu pentru omul acesta?” Bineînţeles că ucenicii nu s-au putut gândi la ceea ce a urmat, la minunea înmulţirii pâinilor, dar Domnul Hristos a spus un cuvânt veşnic, pe care noi nu-l băgăm în seamă.

Şi mai sunt şi altele, multe.. Dar necazul cel mare este că nu băgăm în seamă nici cuvinte în care Domnul Hristos îşi spune expres voia Lui. De exemplu: ***“Poruncă vă dau vouă: Să vă iubiţi unii pe alţii!” (Ioan 13, 34).*** Fiecare dintre noi avem capacitate iubitoare, fiecare dintre noi revărsăm cumva iubirea faţă de Dumnezeu, faţă de oamenii de lângă noi; dar sunt şi atâtea cazuri în care nu ne revărsăm iubirea şi în care ar trebui să ne aducem aminte că există o poruncă a Domnului Hristos să ne iubim unii pe alţii, să revărsăm iubirea noastră faţă de omul de lângă noi. Cineva spunea că omul cel mai important este omul de lângă noi, pentru că de el este legată viaţa noastră şi pe el îl are în vedere Domnul Hristos când zice: “Să-l iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi”.

Dacă lucrurile acestea trebuie de multe ori reglementate şi dacă nu se pot realiza decât pe măsura nepătimirii, pe măsura curăţiei sufleteşti, în ceea ce priveşte prietenia nu se are în vedere nici o poruncă, ci lucrurile merg de la sine şi omul îşi revarsă iubirea nu pentru că-i porunceşte Dumnezeu să-şi reverse iubirea, ci pentru că se simte el bine să-şi reverse iubirea şi se revarsă spontan. Numai că se poate întâmpla ca neţinând seama şi de porunca lui Dumnezeu, să existe oscilaţii, să existe fluctuaţii în ceea ce priveşte iubirea şi atunci, ar trebui reglementată iubirea, prin porunca lui Dumnezeu.

În orice caz, e mare lucru să poţi să ai deschidere prietenească faţă de cineva şi să primeşti deschiderea prietenească a celui de lângă tine, fie că e lângă tine spaţial, fie că e lângă tine spiritual – în înţelesul că e poate fi foarte departe, şi totuşi să fie foarte aproape, pentru că tu îl porţi în suflet. Poţi spune: te port în suflet, te port în

minte, te port în gânduri, te port în braţe, te port pe buze, te port în visurile mele chiar.

Iată deci nişte lucruri pe care e bine să le avem în vedere pentru a înmulţi iubirea prietenească şi respectul prietenesc şi pentru a ne putea cerceta pe noi înşine în ceea ce priveşte esenţialul în prietenie, adică iubirea şi respectul.

Când oferind ceva din iubirea pe care o ai în suflet, începi să calculezi şi să ţi se pară că ai dat prea mult, că nu trebuia să dai atâta şi că nu primeşti cât ai oferit, nu se poate spune că-i vorba de o prietenie adevărată. O prietenie adevărată se bucură când oferă şi primeşte ceea ce i se oferă. Se bucură când oferă, pentru că bucuria vine chiar din faptul că oferi, că oferi bucurie pentru cel pe care îl ai în consideraţie ca prieten.

Noi am putea să ne gândim la prietenie şi în înţelesul că în prietenie se întâmplă ceea ce se întâmplă în vasele comunicante. Ştiţi principiul vaselor comunicante: torni într-unul şi se ridică în toate la acelaşi nivel. Mi-aduc aminte şi acum de la şcoală cum se făcea experienţa aceasta: erau nişte vase de sticlă unite unele cu altele prin nişte ţevi şi se turna apă într-un vas, iar apa se ridică la acelaşi nivel în toate vasele care erau unite, indiferent de grosimea lor.

Aşa trebuie să fie şi în prietenie: torni şi se nivelează. Torni iubire, torni respect, primeşti iubire, primeşti respect.. până la urmă nu se mai ştie cât a dat unul şi cât a dat altul, ci se ştie doar că a oferit şi unul şi altul şi nu există posibilitate de a calcula cât ai dat şi cât ai primit. Pentru că, dacă te simţi bine oferind, nu te mai întrebi ce-ţi dă celălalt în schimb pentru ceea ce ai oferit tu, bucuria ta venind din însuşi faptul că oferi.

Stimaţi ascultători, acestea toate sunt valabile pentru orice prietenie adevărată. Sunt însă şi legături socotite prieteneşti, dar care de fapt nu sunt legături prieteneşti sau sunt la nivelul scăzut al celor angajaţi în prietenie. Sunt nişte lucruri pe care unii vor să şi le retragă şi le şi retrag uneori; se ajunge la nemulţumiri, la despărţiri chiar. Asta din pricina patimilor oamenilor, a răutăţilor pe care le poartă oamenii în suflete. Însă nişte oameni înbunătăţiţi nu pot să fie altfel decât buni. Nişte oameni răi pot să fie răi, deplin răi sau pot să aibă viaţa amestecată şi atunci, toate acestea se manifestă, se revarsă în ceea ce oferă omul, în ceea ce primeşte omul.

Un capitol special în chestiunea prieteniei îl constituie şi prieteniile între bărbaţi şi femei, între băieţi şi fete. Astăzi este degradat cuvântul “prietenie”, mulţi socotind – mai ales când e vorba de prieteniile între tineri şi tinere, între băieţi şi fete – că

prieteniile cuprind şi lucruri care, de fapt, nu ţin de prietenie, ci ţin de căsătorie. Dacă în cele ale prieteniei se amestecă cele ale căsătoriei, prietenia nu e în rosturile ei şi nu e binecuvântată de Dumnezeu. Ceea ce face omul, îşi şi justifică: sunt atâţia oameni care fac lucruri rele şi le justifică. Le justifică, de exemplu, zicând: "Aşa-i la modă", le justifică zicând: "Aşa fac şi alţii" sau le justifică pentru că, zic ei, "Aşa-i bine".

Noi ştim însă că viaţa omenească trebuie să se desfăşoare în limitele anumitor principii. Eu am vorbit, cândva, la Cluj şi la Timişoara [şi la Craiova], despre "Principii şi repere pentru viaţa spirituală". Domnul Hristos ne-a adus Evanghelia, care pune rânduială în viaţa oamenilor pe măsură ce omul este hotărât pentru Dumnezeu şi urmăreşte principiile pe care le prezintă Sfânta Evanghelie.

De exemplu, cel dintâi cuvânt spus de Domnul Hristos, care ne-a rămas în Sfânta Evanghelie, este acela pe care l-a spus ca răspuns la ceea ce a zis Maica Domnului când L-a găsit în Templul din Ierusalim, la vârsta de 12 ani: ***"Fiule, căci ne-ai făcut nouă aceasta, iată tatăl tău şi eu îngrijoraţi Te căutam"***; Domnul Hristos a zis: ***"Ce este de Mă căutaţi? Oare nu ştiaţi că în cele ale Tatălui Meu Mi se cade să fiu?" (Luca 2, 49).*** Asta ar însemna, lărgind puţin sfera, că noi trebuie să fim în casa Tatălui în toate ale noastre, deci în cazul nostru şi în prietenia noastră.

Să ne gândim ce binecuvântează Dumnezeu, în ce condiţii binecuvântează Dumnezeu prietenia. Dumnezeu binecuvântează prietenia când aceasta este la măsurile pe care le are omul în manifestarea iubirii şi respectului. Atât ţine de prietenie: iubirea şi respectul. Iubirea, care oferă tot ce e frumos şi bun şi respectul, la măsurile la care poate omul să respecte.

Nu ştiu dacă v-aţi gândit vreodată că în ceea ce priveşte porunca cinstirii, Cel care ne-a dat porunca iubirii ne-a dat şi porunca cinstirii, porunca respectului. Nu foarte expres, pentru că iubirea adevărată cuprinde şi respectul: nu poţi să iubeşti pe cineva şi să-l defaimi în acelaşi timp. Ori îl iubeşti şi-l respecţi, ori dacă nu-l respecţi, înseamnă că nu-l iubeşti. Există şi posibilitatea să respecţi pe cineva şi să nu-l iubeşti, însă aceasta nu este după rânduiala aşezată de Dumnezeu. Poţi să ai un respect care ţine mai mult de teamă decât de respect, o cinstire care e altceva decât ceea ce vrea Dumnezeu să fie cinstirea. Dar dacă e o iubire adevărată, ea cuprinde în sine şi respectul.

În prietenie toate merg spontan, adică lucrezi aşa cum îţi vine: când îţi vine să iubeşti, iubeşti cu adevărat; îţi vine să respecţi, respecţi cu adevărat. Dar în cazul când se amestecă în aceste lucruri ale prieteniei şi lucruri car nu ţin de prietenie,

sigur că Dumnezeu nu binecuvântează acea prieteni, pentru că n-are cum s-o binecuvânteze, că nu-i după rânduială.

Stimaţi ascultători, există astăzi o tendinţă a unora dintre părinţi să îşi apropie copiii în aşa fel încât, zic ei, să le devină copiii prieteni. Iar pentru asta, îi învaţă să le spună părinţilor pe nume. Un lucru total greşit! Ştiţi că în Sfânta Scriptură există poruncă: ***"Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta" (Ieşirea 20, 12),*** poruncă pe care Dumnezeu a dat-o fiilor, în legătură cu părinţii.

În cazul în care copiii le zic părinţilor pe nume – zic părinţii că pentru a şi-i apropia pe copii, pentru a-i face să se simtă mai apropiaţi de părinţi – oare cum ar fi trebuit să formuleze Dumnezeu porunca asta? Cum ar fi putut zice Dumnezeu când S-ar fi referit la părinţi? Cum să zică? Cinsteşte.. pe cine? Pe Mircea şi pe Liliana, de pildă?

"Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta" - deci părinţii trebuie să aibă locul lor adevărat în relaţie cu copiii. Copiii trebuie să ştie că au părinţi, chiar dacă în legătură cu părinţii au şi o afecţiune prietenească, totuşi trebuie să ştie că părinţii sunt părinţi şi copiii sunt copii, aşa cum trebuie să ştie soţii că soţul are numărul unu şi soţia are numărul doi. Aşa a lăsat Dumnezeu, nu noi am creat lucrurile acestea!

Odată a venit la noi la mănăstire un tată tânăr cu un copil al lui, de vreo cinci ani. E cam demult treaba asta, trăia părintele Serafim, Dumnezeu să-l odihnească. Părintele Serafim nu prea avea priză la lumea asta… şi era pe o bancă, în curtea mănăstirii; şi copilul zice către tatăl său: "Nelu, uite că mai vine un copil!", "Nelu, uite păsărica aceea!", "Nelu, cutare". Nelu, asta.. Nelu, cealaltă.. Părintele Serafim, săracul, Dumnezeu să-l odihnească, nu s-a prins şi zice: "Are acasă un frate Nelu?" Nu şi-a putut închipuit părintele Serafim că un copil îi zice tatălui său pe nume!

E total greşit, să ştiţi! Cine face treburi din astea nu face bine! Iar dacă a făcut până acum, să facă aşa cum trebuie de acum încolo. Are şi prietenia rostul ei şi-i bună.. Şi să dea Dumnezeu să fim mulţi prieteni şi să fim prieteni adevăraţi, să înmulţim iubirea, să înmulţim respectul şi să existe confluenţa aceasta între iubire şi între respect; să simţim darul lui Dumnezeu umbrindu-ne pe toţi intru iubire, să fim odihnitori de oameni (nu numai de prieteni), să fim gata să-i odihnim pe oameni cât mai mult. Să ne ajute Dumnezeu să dorim să avem prieteni, să ne oferim prietenia cu toată bucuria, să avem bucurie din prietenie, să avem prietenie cu bucurie! Să ne ajute Dumnezeu în toate lucrurile acestea, dar să nu renunţăm la

celelalte relaţii, pe care tot Dumnezeu le-a aşezat, relaţiile de familie: tata-i tată, mama-i mamă.

Când eram noi copii, părinţii - Dumnezeu să-i odihnească - ne-au învăţat cum să le zicem: le ziceam "dumneavoastră"; lui tata îi ziceam: "Dumneata, tată", mamei îi ziceam: "Dumneata, mamă". Aşa era pe vremea aceea şi era fain. Mie aşa mult îmi plăcea! Şi acum îmi place când aud pe cineva – câte un copil – zicând către părinţi: "Dumneata, tată…", "Vii şi dumneata, tată, cu noi?" sau aşa ceva, în felul acesta adresându-se-totdeauna mi-a plăcut. De ce? Pentru că noi nu trebuie să desfiinţăm respectul, ci trebuie să accentuăm respectul. Bineînţeles că între prieteni n-o să zicem "dumneata" şi "dumneavoastră", dar oricum, există şi respectul acesta, simţit şi real, în relaţiile de prietenie.

Stimaţi ascultători, eu nu mai lungesc vorba. Mă gândesc că, dacă ţinem seama de lucrurile acestea, ne mai rămâne doar să ne cercetăm cum stăm noi cu prieteniile noastre. Suntem angajaţi în prietenii, avem prieteni? Prietenii noştri sunt dătători de bucurie pentru noi, noi am intrat în sfera bucuriei lor?

Să ne gândim la iubire şi la respect, să ne gândim la Sfântul apostol Pavel, care-şi oferea inima lui când îl recomandă pe Onisim. E un exemplu pentru noi, dacă a ajuns epistola această până la noi, pentru ca să ştiţi că totuşi cărţile Noului Testament n-au fost scrise ca să ajungă până la noi.

Dar ne-a dat Dumnezeu darul acesta, să avem Evanghelia, să avem cărţile scrise de Sfinţii Apostoli şi să avem, iată şi Epistola către Filimon, pe care am amintit-o şi care mie mi-e tare dragă. Dacă toate lucrurile acestea au ajuns până la noi, avem posibilitatea să ne cercetăm în sfera pe care o creează aceste gânduri, aceste lucruri minunate.

Să ne cercetăm pe noi înşine în ceea ce priveşte dorinţa de a înmulţi iubirea şi respectul. Să nu îngăduim în conştiinţa noastră nimic care ar putea umbri prietenia, nimic care ar putea umbri relaţiile noastre prieteneşti. Gândiţi-vă că prieteni nu suntem cu mulţi, că nu putem fi cu mulţi prieteni. Aşa-i făcută firea omenească.. putem să-i cuprindem în iubirea noastră pe mulţi, putem să avem respect faţă de toţi oamenii, dacă-i vorba, dar prieteni suntem cu câţi suntem.

Eu eram elev de liceu şi eram vreo patruzeci de colegi într-o clasă, însă eram numai vreo trei-patru prieteni între noi. Nu pentru că n-aş fi vrut să fiu prieten şi cu ceilalţi colegi, dar poate că nu ne potriveam, poate n-aveam acelaşi fond sufletesc; de fapt, sigur n-aveam acelaşi fond sufletesc. Chiar şi acum, la mănăstire, să zicem,

coleg sunt cu toţi cei de la mănăstire, însă prieten sunt cu câţiva. Chiar dacă aş vrea să fiu prieten cu toţi, nu se poate, pentru că nu există corespondent, nu există omul care oferă în prietenie ceea ce oferi doar tu, să zicem.

Dar unde există prietenie, există bucurie, pentru că iubirea-i fericire; unde există prietenie, există bucuria de a oferi, bucuria de a primi, există o relaţie pe care am numit-o: "o realitate a Raiului în viaţa noastră de toate zilele".

Şi-apoi, să facem tot posibilul să trăim în aşa fel încât să fim şi noi prietenii lui Dumnezeu, să-L avem pe Domnul Hristos ca prieten, aşa cum L-au avut pe Domnul Hristos prieten Lazăr, Marta şi Maria.

Să ne gândim la toate lucrurile acestea, să ne gândim la prieteniile pe care le-au avut sfinţii; de exemplu, Sfântul Ioan Gură de Aur a avut o prietenă pe nume Olimpiada, căreia i-a scris nişte lucruri foarte frumoase, pe ce există posibilitatea aceasta? Există pentru că sfinţii toate le-au trăit la măsura sfinţilor; nu s-a putut gândi ceva negativ în prietenia sfinţilor. Nu se pune problema prieteniei numai între bărbaţi şi respectiv numai între femei, ci se pot pune şi probleme în legătură cu prietenii între bărbaţi şi femei. Însă, mai ales la tineri, e bine ca prieteniile să fie în general în vederea căsătoriei; în orice caz, nu se exclude prietenia între băieţi şi fete, numai că trebuie ţinută la măsura la care o vrea Dumnezeu: prietenia să fie o prietenie sfântă, o prietenie pe care o binecuvântează Dumnezeu. Atunci, toate lucrurile merg spre bine şi viaţa aceasta ne oferă o mulţime de lucruri frumoase, de lucruri pe care ni le dă Dumnezeu pentru fericirea noastră în această lume.

Sărbătoare 15 februarie: românii îl cinstesc pe Sfântul apostol Onisim. De ce e bine să aprinzi o lumânare, la biserică, azi

Azi este o sărbătoare importantă, dar de care mulţi români nu ştiu. Este bine ca, în această zi, an de an, să te duci la biserică să aprinzi lumânări.

A fost unul din ucenicii Sfântului apostol Pavel şi este sărbătorit pe 15 februarie. A fost sclav în Colose, Frigia, la un demnitar al cetăţii numit Filimon. Era creştin şi a fost ales episcop, devenind unul din cei 70 de apostoli sfinţi.

Dar Sfântul Onisim a greşit la stăpânul lui. Cum se temea de pedeapsă, a ales să fugă. S-a dus la Roma unde a fost botezat de Sfântul apostol Pavel. A devenit mesager al lui, ducându-se de la Roma la Colose cu o scrisoare importantă. Aceasta se află în Noul Testament sub titlul ‘Epistola către Filimon’.

„Pentru dragoste, îţi fac mai degrabă o rugăminte. Aşa cum sunt eu, Pavel, ca un bătrân, iar acum şi pus în lanţuri pentru Iisus Hristos, te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim, cel ce altădată nu-ţi era de folos, dar acum şi ţie şi mie de folos, pentru aceasta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea; primeşte-l” (Ep. Fm 1, 9, 10, 11, 12).

Cu ajutorul Sfântului apostol Pavel, Sfântul apostol Onisim a devenit un om liber. Stăpânul i-a oferit cel mai de preţ dar - libertatea - şi Sfântul Onisim s-a întors la Roma. A slujit sfinţilor apostoli până la moarte.

Se spune că, pe 15 februarie e bine să te duci la biserică să aprinzi lumânări în cinstea lui şi să îl rogi să te apere de boli.

În cele din urmă a ocupat scaunul episcopal din Efes, după Sfântul Timotei şi după Sfântul Ioan evanghelistul. A fost ucis în timpul împăratului roman Traian (98-117) pentru mărturisirea credinţei creştine.

Pr. Ioniță Apostolache - Apostolul Onisim de la sclavie la frăţietatea întru Hristos

Numărat de Tradiţia Bisericii între cei 70 de apostoli, Sfântul Onisim s-a învrednicit de o importantă lucrare misionară şi mărturisitoare la începuturile creştinismului. Îşi începe ucenicia alături de Sfântul apostol Pavel, la Roma, unde primeşte şi Taina Sfântului Botez.

Ca semn al dragostei pe care i-o purta, apostolul neamurilor scrie o scurtă, dar frumoasă epistolă „către Filimon”, care conţine un sfat personal cu privire la o problemă pe care Filimon o avea cu robul său Onisim.

Despre Sfântul apostol Onisim se ştie că a fost la început sclav, găsindu-se în cetatea frigiană Colose, în slujba dregătorului Filimon. S-a întâmplat astfel să greşească faţă de stăpânul său şi, temându-se să nu fie aspru pedepsit, a fugit la Roma. Aici, descoperindu-l pe Sfântul apostol Pavel, a aflat despre minunile şi învăţăturile Domnului Hristos şi, convertindu-se la creştinism, a primit Botezul de la el.

Sub oblăduirea apostolului Pavel la Roma

Filimon era la rândul său creştin şi se pare că, în momentul deciziei de a fugi de sub tutela lui, Onisim aflase, tot de la dânsul, despre Sfântul apostol Pavel. În felul acesta se pot explica direcţia şi scopul prezenţei sale în Roma pentru a-i cere sprijinul apostolului.

Mai mult, exegeza modernă crede despre Onisim că nu ar fi fost un sclav simplu, neştiutor de carte, de vreme ce „Pavel ar fi preferat să-l ţină lângă dânsul decât să-l trimită înapoi la stăpânul său” (Joseph A. Fitzmyer, The Letter to Philemon, The Anchor Bible, p. 12).

Faptul că se găsea fugar în Roma era un mare pericol pentru Onisim. De aceea, Sfântul apostol Pavel l-a trimis înapoi la Colose, ca însoţitor pentru Tihic, căruia îi încredinţase una din epistolele sale către comunitate. Pe lângă aceasta, apostolul Pavel a mai scris o epistolă, destinată dregătorului Filimon, stăpânul lui Onisim.

Textul biblic este o apologie duhovnicească prin care marele Pavel îşi disculpă ucenicul, cerând clemenţă pentru dânsul „în numele lui Iisus Hristos”. Pentru că şi Filimon era creştin, cuvintele apostolului Pavel trec dincolo de obişnuitele formalisme, dobândind o evidentă notă personală.

Dragostea părintelui duhovnicesc străbate dincolo de lanţurile captivităţii romane, transformându-se în rugăciune stăruitoare pentru cel care mai înainte fusese, la fel ca dânsul, rob: ***„Pentru dragoste, îţi fac mai degrabă o rugăminte. Aşa cum sunt eu, Pavel, ca un bătrân, iar acum şi pus în lanţuri pentru Hristos. Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim. Cel ce altădată nu-ţi era de folos, dar acum şi ţie şi mie ne e de folos. Pe acesta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea; primeşte-l” (Filimon 1, 9-12).***

În această rugăminte, Sfântul apostol Pavel strecoară şi dorinţa de a-l avea înapoi pe Onisim, în Roma, spre ajutor şi întărire „în lanţurile Evangheliei” (v. 13).

Primind epistola, Filimon nu numai că-l iartă pe Onisim şi-l eliberează de legătura robiei, ci „îl primeşte ca pe un frate iubit în Domnul” (v. 16), înapoindu-l întru slujire apostolului.

Vremea episcopatului, exilul şi martiriul

Sfântul Onisim s-a întors aşadar la Roma, apucând martirajul părintelui său duhovnicesc. A fost rânduit apoi ca „episcop pentru bunăvestirea Cuvântului”, propovăduindu-L pe Hristos în Spania, Carpetania, Colose sau Patra. A preluat în cele din urmă scaunul episcopal de la Efes, unde i-a succedat întru slujire Sfântului apostol Timotei.

Ca episcop al cetăţii îl întâmpină pe Sfântul Ignatie Teoforul pe drumul spre supliciu, fiind adus din Antiohia la Roma pentru „mâncarea fiarelor”. Acest important

detaliu hagiografic este menţionat de Sfântul Ignatie în Epistola sa către Efeseni: „În numele lui Dumnezeu am primit pe mulţi, pentru Onisim, episcopul vostru, care este nespus în dragoste, pe care îl rog pentru Iisus Hristos să vă iubească, iar pe voi vă rog să-i fiţi lui asemenea, căci binecuvântat este cel ce v-a învrednicit a avea un episcop ca acesta”.

Sfântul apostol Onisim a suferit prigoană la Roma, în vremea împăratului Traian. În lanţuri fiind, asemenea lui Pavel, el L-a mărturisit pe Hristos până la sânge, respingând slujirea idolilor înaintea lui Tertil eparhul.

După ce l-au chinuit cu bătăile, l-au aruncat 18 zile în temniţă, izgonindu-l mai apoi din cetate. A fost exilat astfel în oraşul Puitol, unde şi-a dat obştescul sfârşit prin moarte mucenicească, tăindu-i-se capul.

Sinaxarul spune că o „oarecare femeie de neam împărătesc, fiind creştină, a luat trupul sfântului şi l-a pus în raclă de argint, săvârşind pomenirea mucenicului, câştigându-şi ei, prin rugăciunile lui, pomenire de la Domnul, întru cereasca Împărăţie” (Vieţile sfinţilor pe luna februarie, ediţia a II-a, Roman, 1999, p. 207).

Epistola către Filimon în exegeza biblică modernă

Epistola către Filimon a Sfântului apostol Pavel şi implicit rolul Sfântului apostol Onisim au prezentat un deosebit interes pentru teologii biblişti. Poziţia textului în exegeza biblică modernă aduce numeroase şi interesante interpretări, în special cu privire la poziţia creştinismului în context social.

„Această Epistolă către Filimon este cea mai scurtă din corpusul paulin şi cu toate acestea cuprinde o învăţătură cu mult mai mare, dat fiind faptul că porneşte de la apostolul cel întemniţat şi tratează o problemă de maxim interes social în lumea veche în care trăia, relaţia dintre un sclav şi stăpânul său. Pentru a înţelege epistola, trebuie descifrată mai întâi povestea din spatele ei. Prin aceasta se defineşte relaţia creştinismului cu aspectele sociale şi economice ale timpului” (Joseph A. Fitzmyer, The Letter to Philemon, p. 7).

Paradigma teologiei sociale pauline se prezintă ca paradox pentru societatea romană sclavagistă: Onisim, care mai înainte fusese sclav, devine „frate în Hristos” pentru cel ce mai înainte îi fusese stăpân. Aceasta devine posibilă numai înlăuntrul Bisericii, unde suntem „fiecare mădulare în parte”. Tot în acest sens, se ştie că apelativul de „frate” era o formă de identificare a creştinilor în Biserica primară.

Apostolul îl completează cu atributul de „prea iubit”, inspirat de *„dragostea care le uneşte şi marchează la modul superlativ primirea lui Onisim, drept chintesenţă a vieţii creştine generate prin Evanghelie, în general, şi descrisă la începutul epistolei, în special”* (Jean-François Collange, L'épître de Saint Paul à Philémon, Geneve, p. 63).

Vasile-Robert Nechifor - Pomenirea Sfântului apostol Onisim la Mănăstirea Radu Vodă din Bucureşti

16 feb, 2021

Luni, 15 februarie, Biserica noastră l-a pomenit pe Sfântul apostol Onisim, unul dintre cei 70 de ucenici ai Mântuitorului Hristos. Cu acest prilej, Prea-sfinţitul părinte Timotei Prahoveanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor, a săvârşit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Radu Vodă din Bucureşti şi a rostit un cuvânt de învăţătură în care a reliefat viaţa şi activitatea sfântului pomenit.

„Biserica îl cinsteşte pe Sfântul Onisim, unul dintre cei 70 de apostoli care au propovăduit cuvântul Evangheliei. Sfântul are o legătură deosebită cu apostolul neamurilor, cel mai fervent misionar şi propovăduitor al Evangheliei, Sfântul Pavel. El l-a «născut» pe Onisim la Evanghelie pe când se afla la Roma, în captivitate. După ce a asistat la martiriul apostolului Pavel, a început să răspândească sămânţa Evangheliei, ajungând episcop al Efesului. Sfântul Ignatie îl aminteşte într-o scrisoare adresată efesenilor în drumul său spre martiriu, la

Roma, îndemnându-i să-şi cinstească episcopul. Şi el a murit mucenic după temniţă şi chinuri, în anul 109, la o vârstă înaintată. El a primit cununa martirică prin tăierea capului, după ce fusese lovit cu pietre. El rămâne un exponent al perioadei apostolilor prin lecţia de râvnă şi credinţă pe care o oferă următorilor lui", a spus Preasfinţia sa.

Răspunsurile la strană au fost oferite de Grupul psaltic „Potirul" al mănăstirii bucureştene.

Maica Stareţă Lucia – Poezie

Sfinţii apostoli Filimon şi Onisim

Era pe atunci în Cetatea Colose,
Un om de vază mare - dregător,
Un ucenic al Sfântului apostol Pavel,
Cu numele de Filimon.

Şi a primit dreapta credinţă,
Printre apostoli şi el a fost numit.
Iar mai târziu în treaptă de episcop,
Cu mare cinste s-a învrednicit.

La casa lui avea un rob,
Ce Onisim era numit,
Care greşind ceva faţă de Filimon,
De teamă, departe de cetate a fugit.

Ajunge la vestita Romă,
Acolo pe Sfântul apostol Pavel îl găseşte,
Legat cu lanţuri pentru a sa credinţă,
Şi de la El, cuvântul lui Hristos primeşte.

Apoi Sfântul apostol îl botează,
Şi o vreme lângă sfântul mai rămâne,
Ca să deprindă credinţa în Hristos,
De care-şi leagă al său nume.

Şi îl trimite Sfântul apostol Pavel,
Pe ucenicul proaspăt Onisim,
Să-i ducă o scrisoare la fostul lui Stăpân,
Pe care şi-n Sfânta Scriptură o găsim (Filimon 10-17).

Apostolul pe Filimon îl roagă,
Să-l ierte pe Onisim cu ce a greşit,
Şi să-l primească, nu ca pe un rob,
Ci ca pe un frate prea iubit.

„Te rog, o Filimoane, să-l primeşti,
Pe Onisim copilul meu iubit,
Pe care l-am născut în lanţuri,
Şi acum la tine îl trimit”.

Aş fii voit să-l ţin la mine,
Şi-n locul tău să-mi slujască mie,
Căci eu în lanţuri stau în locul tău,
Pentru a lui Hristos, Evanghelie.

Căci nu am voit să fac nimic,
Fără a ta încuvinţare,
Căci fapta bună, nu trebuie silită,
Ci trebuie să fie cu binecuvântare.

Poate că despărţit a fost de tine,
Ca el să scape de robie,
Ci-n loc de rob, frate iubit,
Pentru amândoi Onisim să devie.

Deci, dacă tu mă socoteşti,
Că sunt părtaş cu tine,
Privindu-l acum pe Onisim,
Să te gândeşti că mă priveşti pe mine.

Citind scrisoarea Filimon,
L-a întâmpinat pe Onisim, ca pe un frate,
Şi l-a iertat pentru greşală,
Şi îi dăruieşte libertatea.

Şi se întoarce din nou la Roma,
Şi pe apostolul Pavel l-a însoţit,
Ori unde acesta ar fii mers,
L-a propovăduit.

Şi mai apoi Sfântul apostol Pavel,
În treapta episcopiei pe Onisim îl pune,
Şi merge din cetate în cetate,
Ca să-l vestească pe Hristos în lume.

La anul 95 pe când domnea Domiţian,
Chinuri cumplite a răbdat,
Căci n-a cedat în faţa tiranului,
Corpul i-a fost tăiat.

Să ne rugăm şi noi cu toţii,
Sfântul apostol Onisim,
Să mijlocească pentru noi la Dumnezeu,
Ca voia Sa s-o împlinim.

Cu multă recunoştinţă şi doriri
de bine de la Maica stareţă Lucia
15.02.2013

P.S. Este vorba de o inspiraţie frumoasă pe care maica stareţă Lucia a Mănăstirii Nămăieşti din Muscel o are mai ales în ultima vreme, de a aşterne pe hârtie în versuri amănunte din momentele de har ale sărbătorilor împărăteşti, precum şi ale sfinţilor, între care şi ucenicul Sfântului Pavel, numit Onisim.

Sfântul apostol Onisim, cel ce a urmat cu tărie paşii învăţătorului său (15 februarie)

Sfântul apostol Onisim, cel ce a urmat cu tărie paşii învăţătorului său, marele Pavel şi a dobândit cununa înţelepciunii de la Hristos, cu lumina rugăciunilor sale să risipească norii cei grei ai patimilor ce întristează cerul inimii noastre.

Sfinte apostole Onisim, cu undiţa rugăciunilor tale, trage-ne pe noi, cei căzuţi în adâncul înşelăciunii şi în corabia rugăciunii ne aşează, ca să slăvim neîncetat pe Hristos, Soarele dreptăţii, Cel Ce risipeşte întunericul neştiinţei cu razele milostivirii Sale.

Tropar:
Razele cuvintelor dumnezeieşti
ale apostolului Pavel te-au luminat,
Şi lepădând înşelăciunea de pe
ochii minţii mărturisitor te-ai arătat,
Ca unul ce ai trecut prin
focul chinurilor şi odihna ai moştenit,
Din văpaia patimilor ne scoate
cu rugăciunea în chip smerit.

Icoane

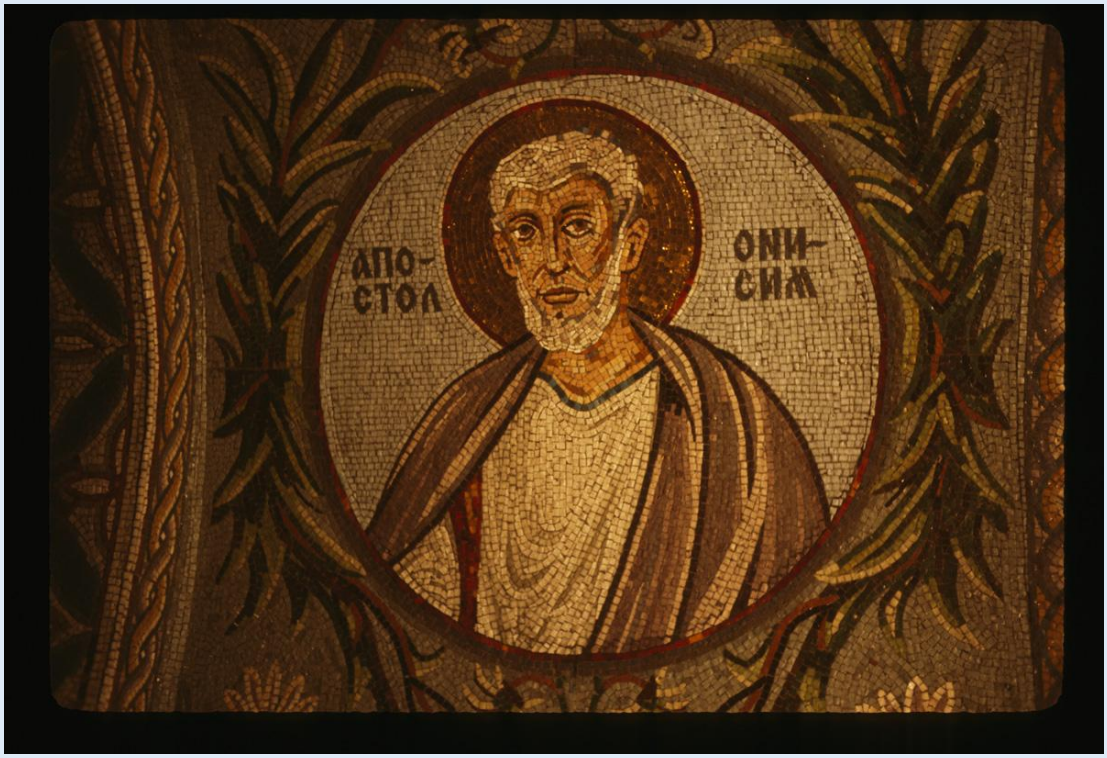

Dionisie din Furna, în Erminia sa (ed. Sophia, Bucureşti, 2000, pp. 191, 197), nu precizează cum trebuie zugrăvit Sfântul apostol Onisim, amintind doar de faptul că a fost ucenic al Sfântului apostol Pavel şi de moartea sa mucenicească.

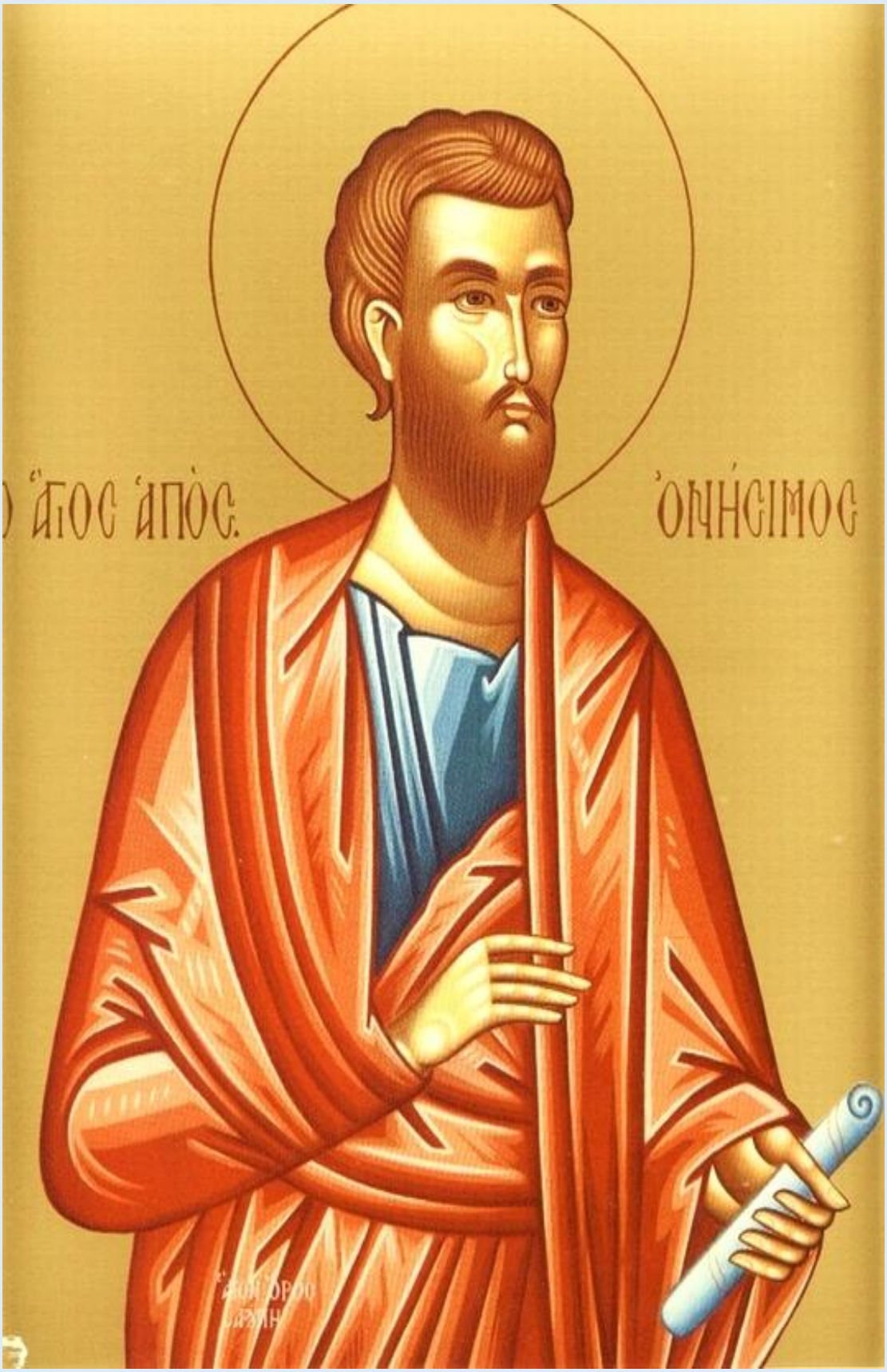
Ἅγιος Ἀπὸς. Ὀνήσιμος

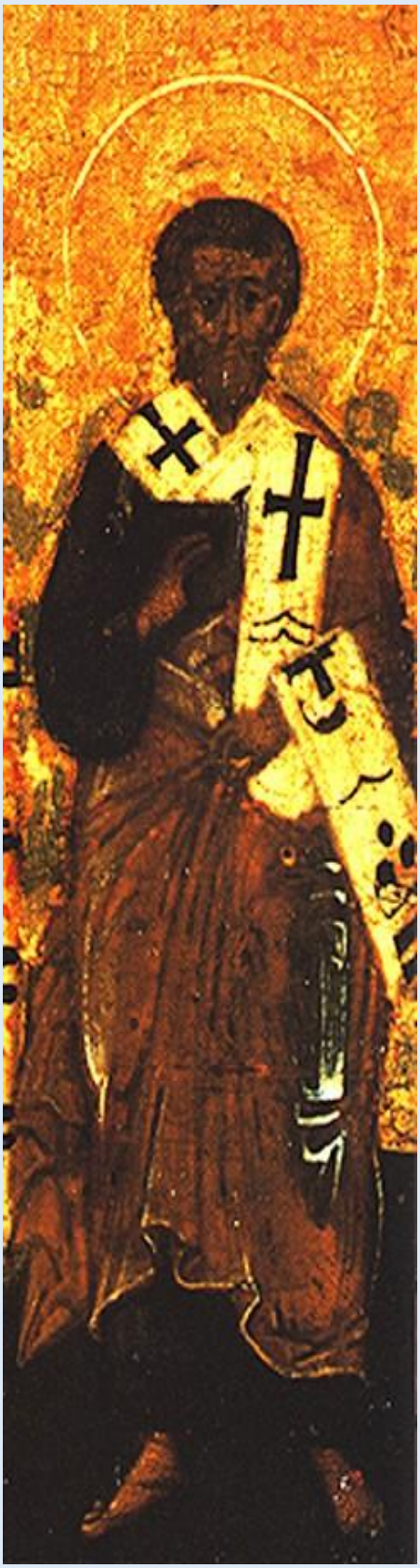

Saint Onesimus

St. Onesimus the Apostle

S. ONESImus
EP9. ET. M.
16.
Israel ex.
feb.

Sfântul apostol Onisim - miniatură din Menologhionul lui Vasile al II-lea Macedoneanul

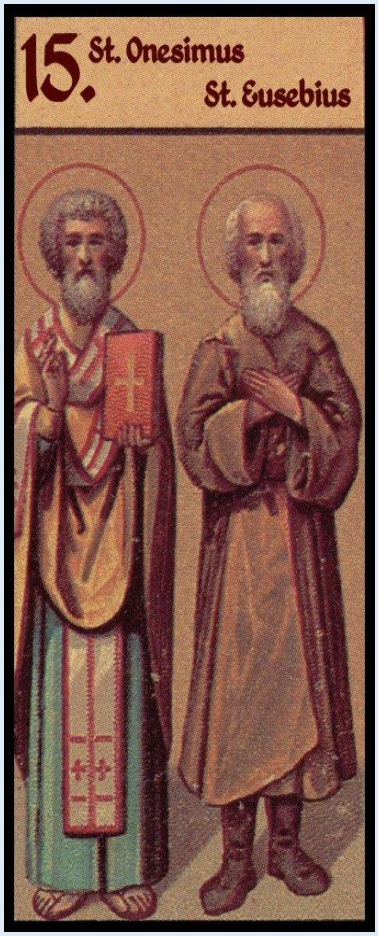

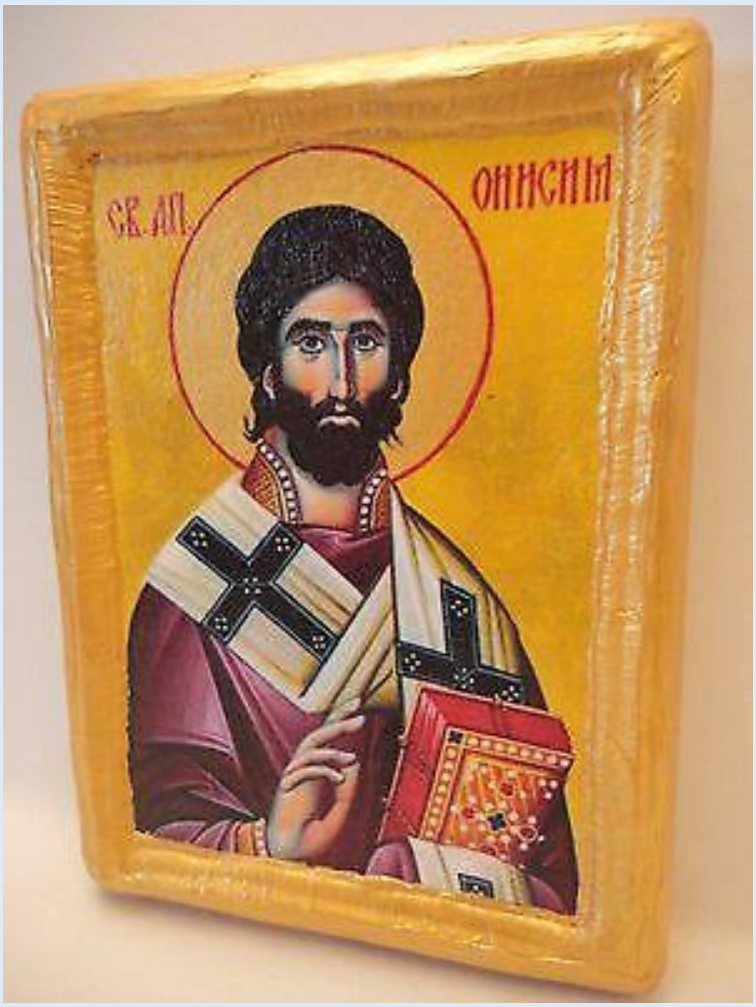
СВ. АП.
ОНИСИМ

СВ. АП.
ОНИСИМ

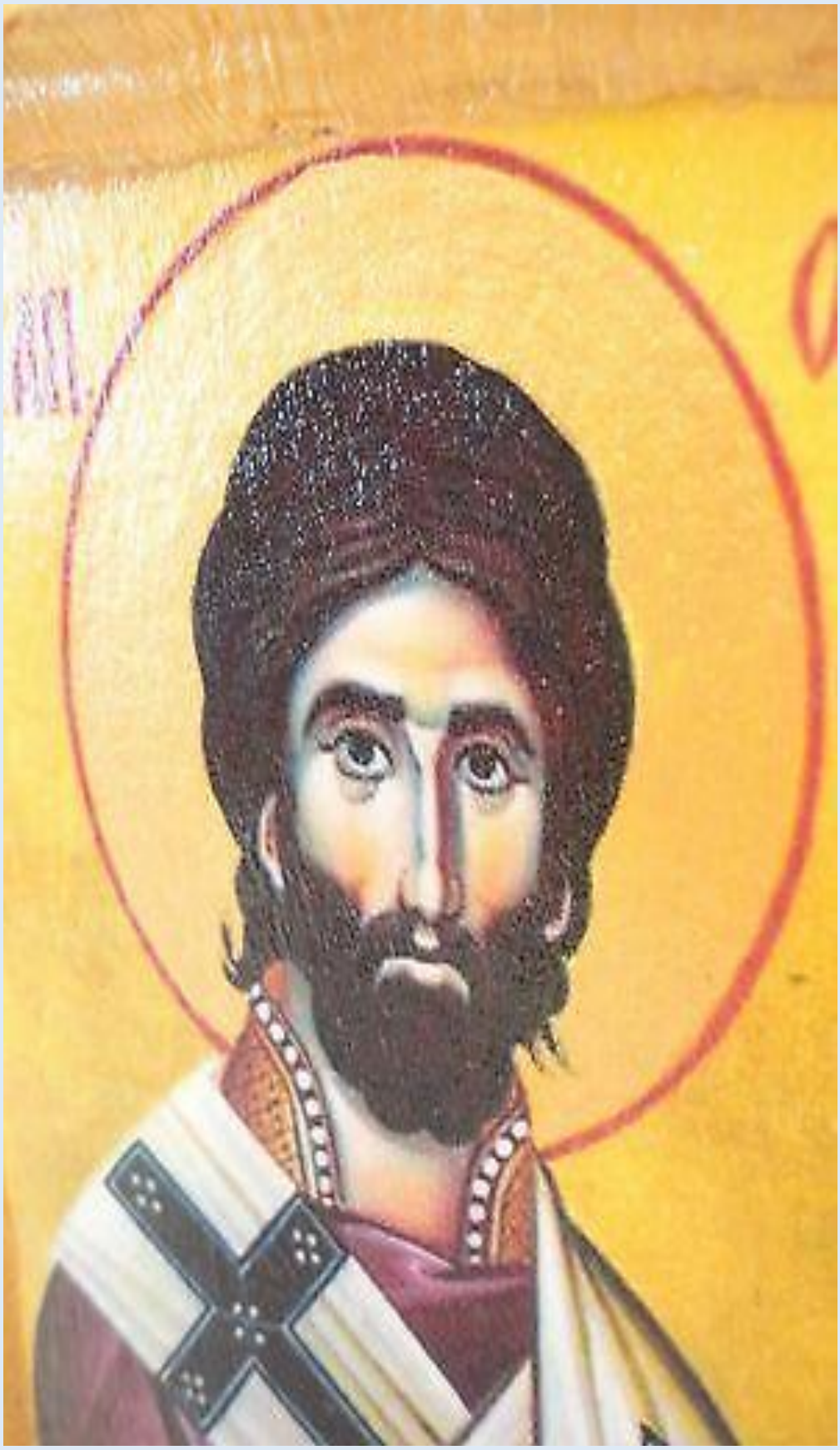

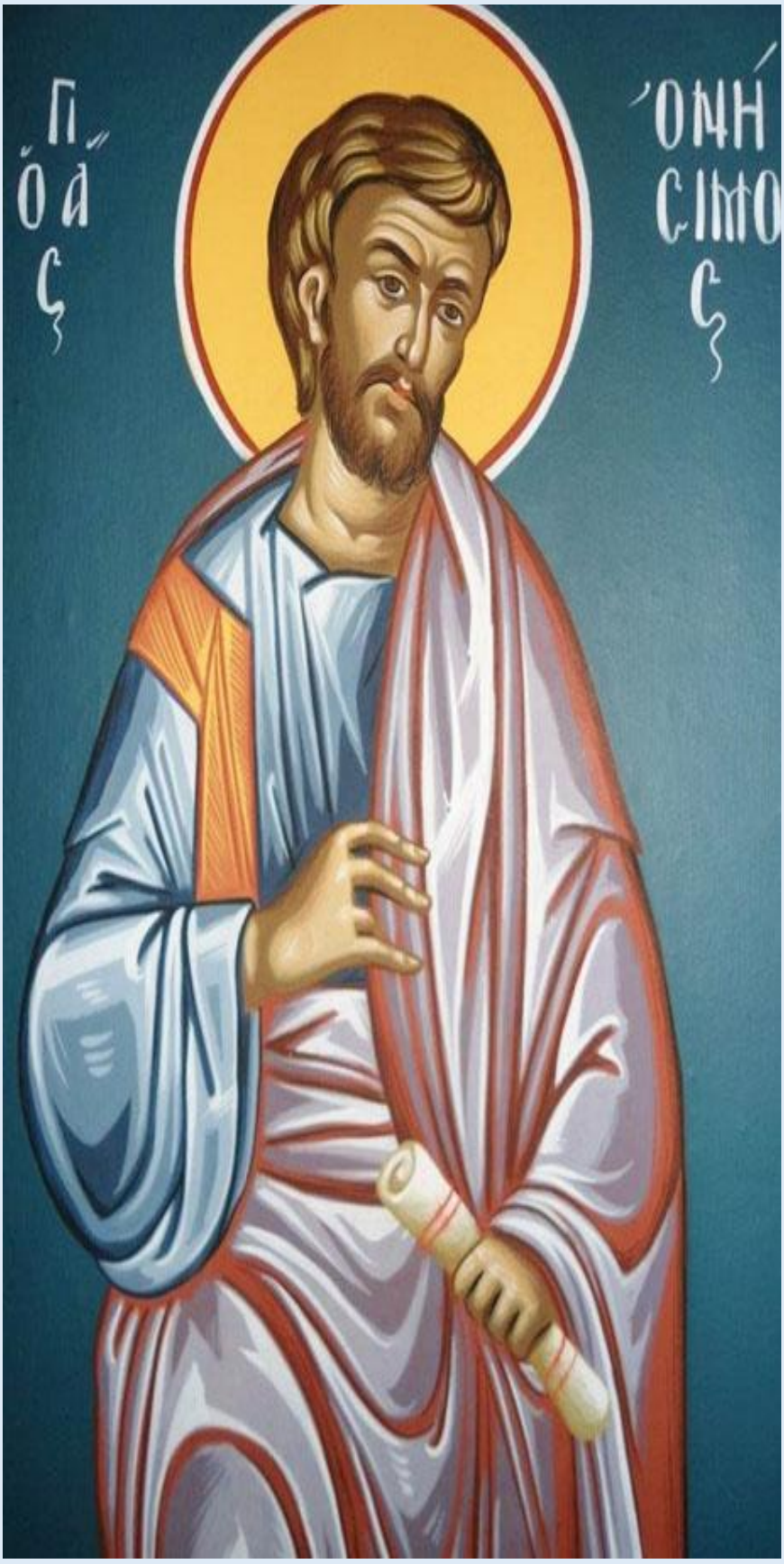

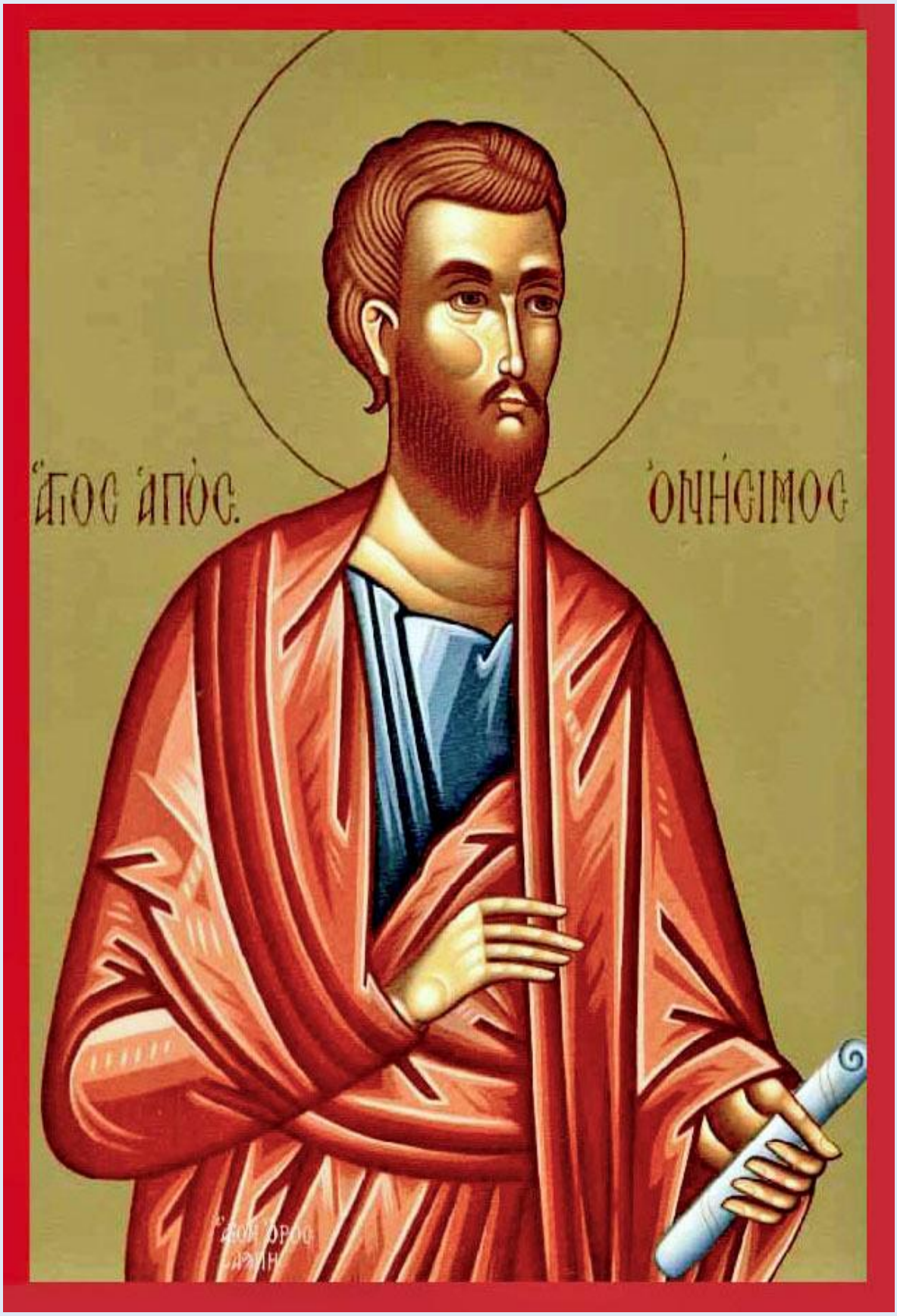
ΆΓΟΣ ΆΠΌΣ.
ΌΝΗΣΙΜΟΣ

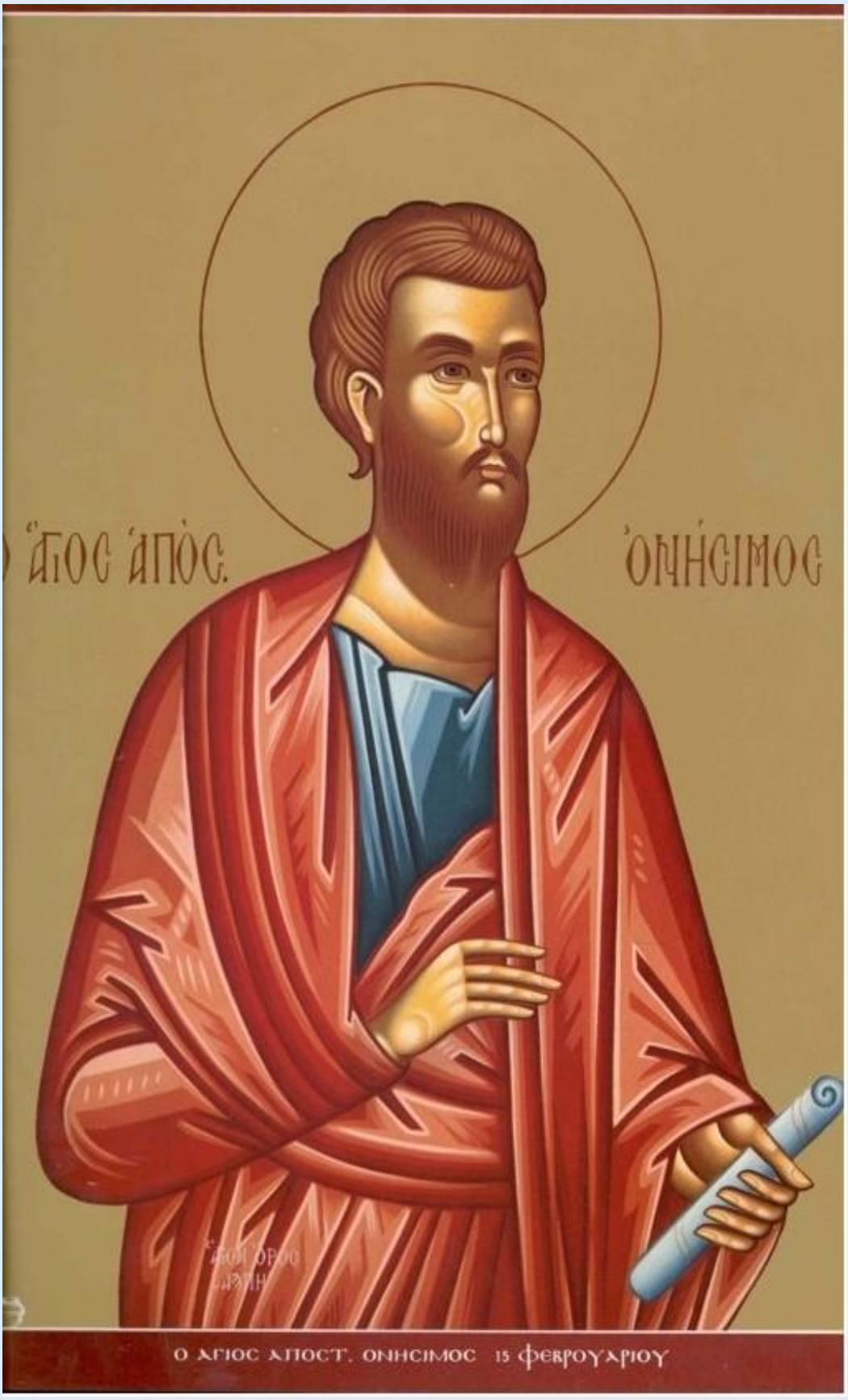
Ο ΑΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤ. ΟΝΗΣΙΜΟΣ
Ο ΑΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤ. ΟΝΗΣΙΜΟΣ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

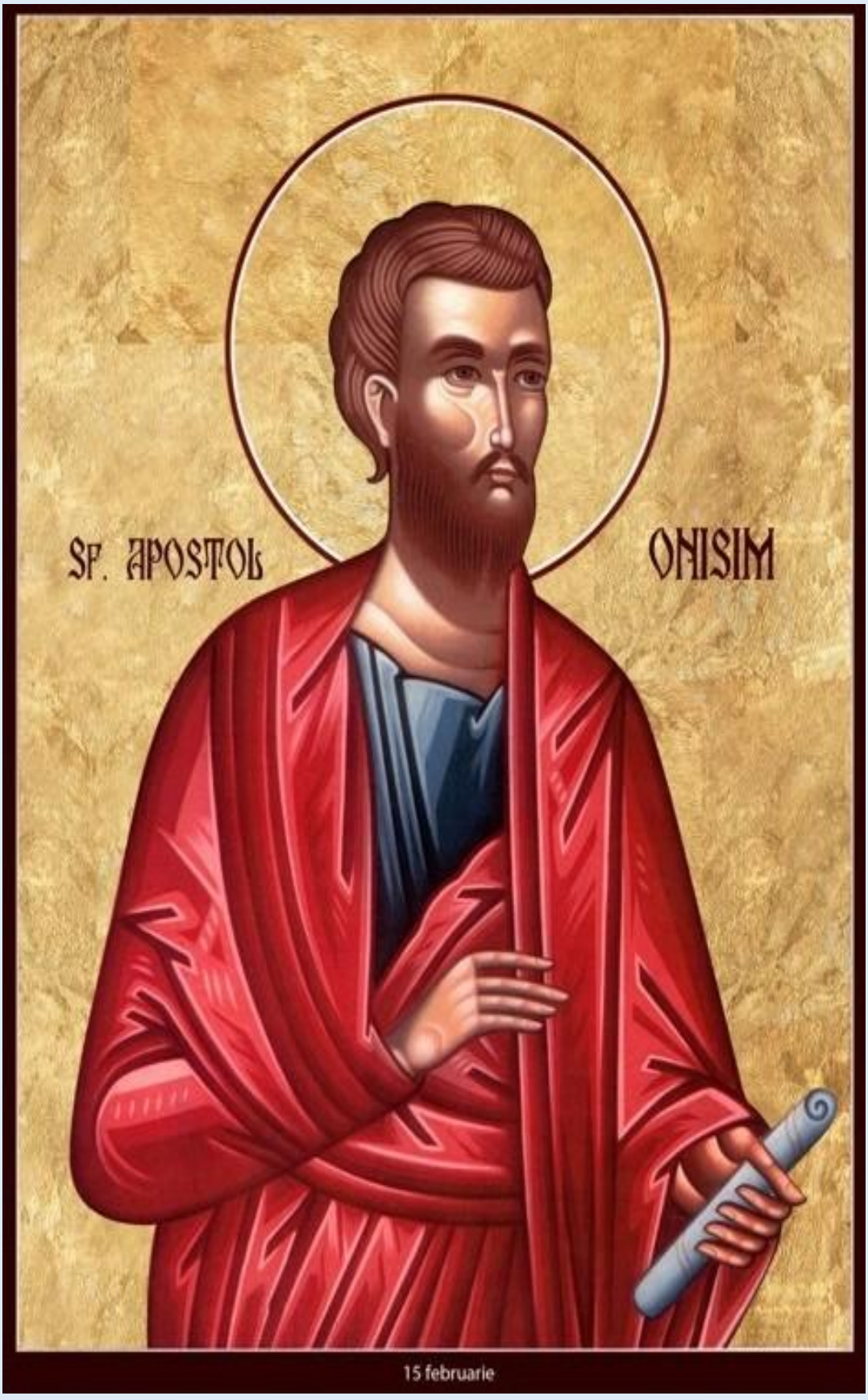
SF. APOSTOL
ONISIM
15 februarie

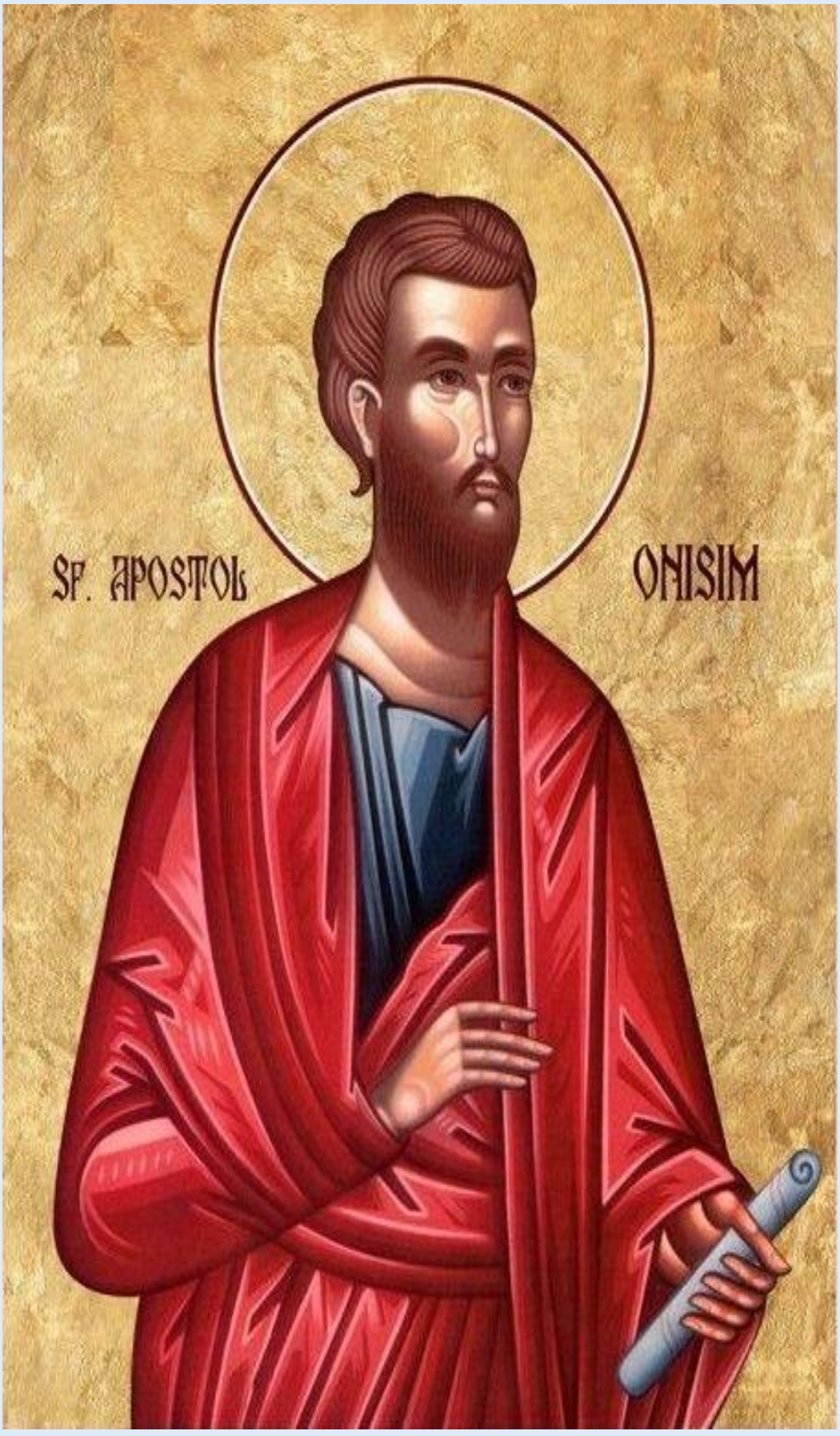
SF. APOSTOL
ONISIM

Ὁ ἅγιος
Ὀνήσιμος

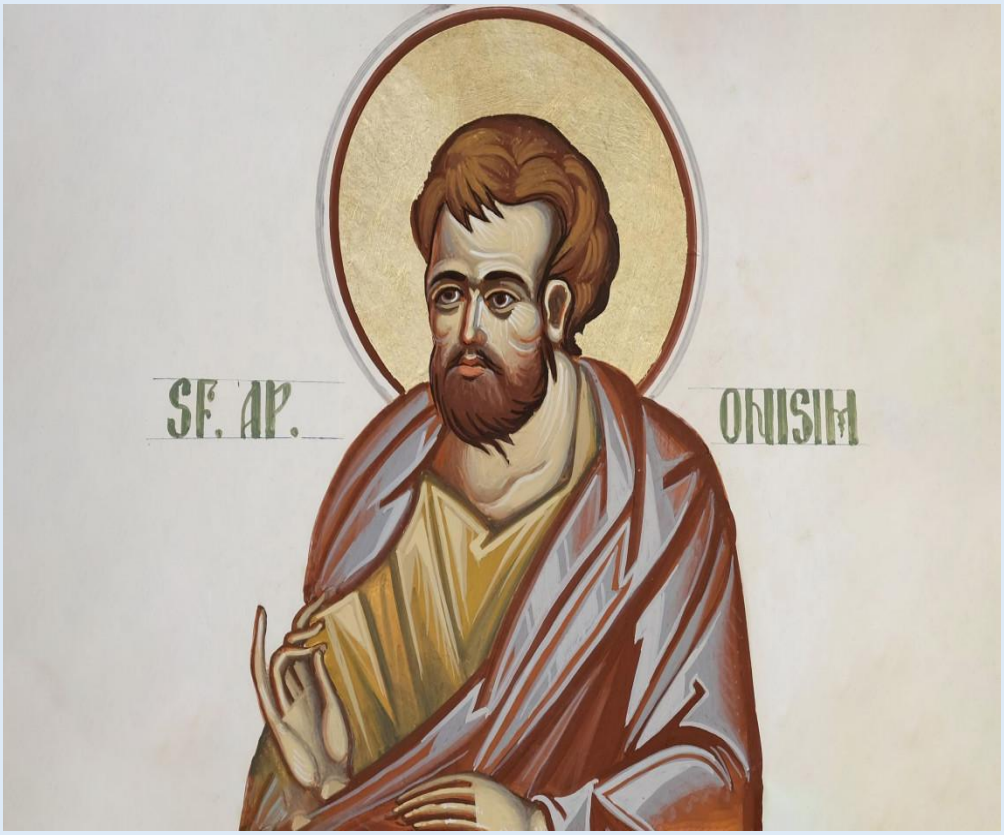
SF. AP.
ONISIM

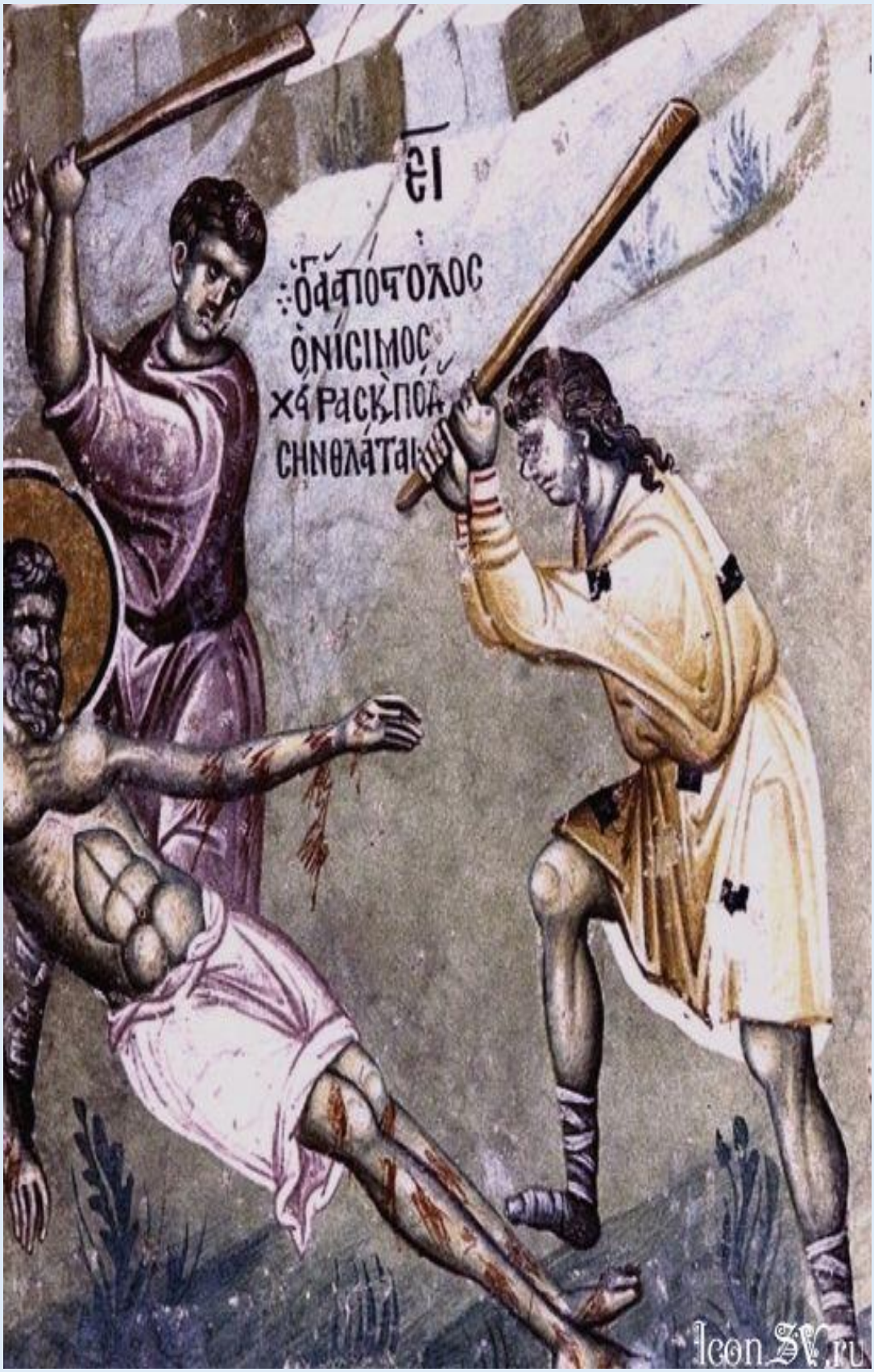
ΕΙ
ΟΝΙCΙΜΟC
Icon.SV.ru

Februarie 15 Calendar Ortodox

„Strălucind ca Soarele, Cel Chemat din cer, cu lumina harului te-a pogorât pe tine rază strălucitoare, ca să goneşti cu putere întunericul necunoştinței, preafericite.
Sfinte Apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi".

Canon de rugăciune către Sf. Ap. Onisim

BASILICA.RO

Troparul Sfântului Apostol Onisim

15 Februarie - Glasul 3

Apostole Sfinte Onisim, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greșeli sufletelor noastre.

Troparul Sfântului Apostol Onisim

15 Februarie - Glasul 3

Apostole Sfinte Onisim, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greșeli sufletelor noastre.

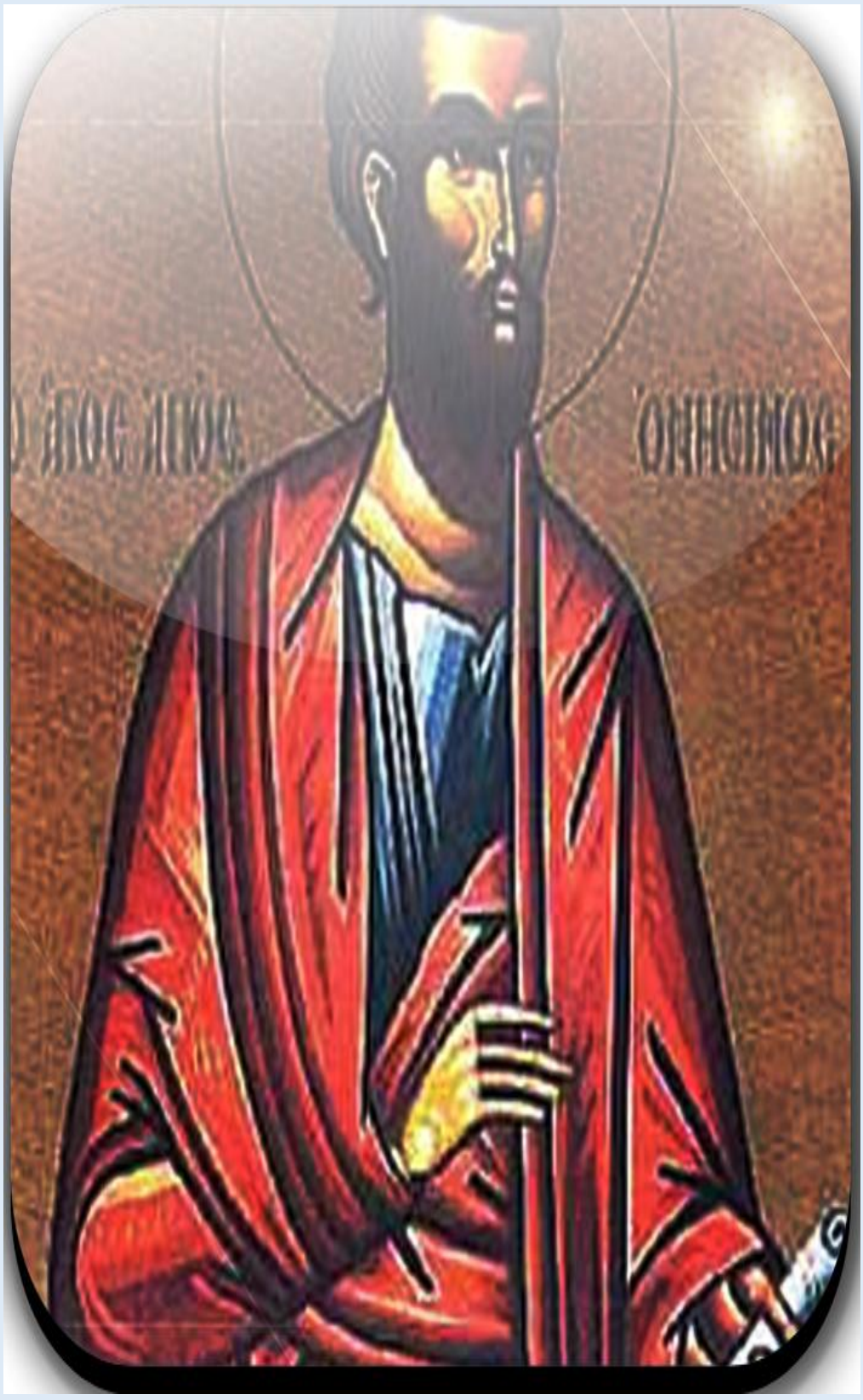

Bucură-te, Sfinte apostol Onisim, slujitor al Domnului!